

★ Allt fler läser mer i Laholms Tidning ★

LAHOLMS TIDNING

N:R 293. ARG. 29. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm FREDAGEN DEN 18 DECEMBER 1959 Ansvarig utgivare J. D. Bengtsson Lösnrummer 25 öre.

LT får tack för hjälpen

Vid det sammanträde, som Södra Hallands kommunalförbunds styrelse höll i måndags, framhöll o dföranden i fullmäktige, Erik Pettersson, Berg, Växtorp, att Laholms Tidning och redaktör Stig Jonsson visat stort intresse och gjort en värdefull insats för bibehållandet av lantmaterikontoret i Laholm. På Erik Petterssons förslag beslöt uttala ett tack till tidningen och redaktör Jonsson här för.

Kommunalförbundet emot att kriminalassistenten förflyttas till Laholm

Vid sitt senaste sammanträde behandlade styrelsen för Södra Hallands kommunalförbund — som Laholms Tidning omtalade redan i går — frågor om inrymmande av landstingets tandvårds klinik i polishuset. Men beslöt att förslaget "inte skulle föranleda någon åtgärd med hänsyn till att något större intresse för ifrågasatt samgående mellan landstinget och kommunalförbundet icke syntes föreligga från landstingets representanter och kommunalförbundets byggnadsplaner framskridit så långt att anbud på entreprenad ingivits."

Vid kommunalfullm.-sammanträdet i Veinge på onsdagen påtalades att kriminalassistent Holger Brunnström fr. o. m. den 1 januari nästa år skall ha sin tjänstgöring i Laholm. Detta hade även kommunalförbundets styrelse tagit fasta på och gjort följande uttalande:

— Styrelsen beslöt uttala, att den funne det anmärkningsvärt, att Brunnström förflyttades från

Vattenbristen inom södra Halland kan leda till en verklig katastrof

Sommarens torka åstadkom en ganska allvarlig minskning av skörden och eftersom även hösten har varit ovanligt regnfattig har verkningarna blivit synnerligen allvarliga för den sydhalländska landsbygden. Detta var också anledningen till en motion, som inlämnats till kommunalfullmäktige i Veinge av Hugo Larsson i Svenstorp och Arne Jacobsson i Sönnergård.

— Genom den långvariga torkan har grundvattnet sjunkit katastrofalt på slätten här i Veinge och även uppe i skogsbygderna, kanske allra mest i

Mestocka, är läget utomordentligt allvarligt, berättar Hugo Larsson för Laholms Tidning. Det finns många gårdar, som är helt utan vatten och man får köra långa vägar och hämta vatten i åar, bäckar och mangelhålor åt kreaturen och ofta även för hushållen.

— På många ställen har lantbrukarna fördjupat sina brunnar. Här i Veinge har kommunalfullmäktige tillsatt en kommitté, som har hand om vatten- och avloppsfrågor. Nu anser vi, att denna kommitté inte bara bör ha hand om vattenförsörjningen i tätorterna utan också syssla med landsbygdens problem.

— Givetvis är det inte meningen att dra ut några vattenledningar men vi anser, att kommittén på något sätt bör kunna ställa sakkunnig hjälp till

förfogande. Genom en samverkkan skulle man kunna nå rimliga kostnader i fråga om sakkunnigt bistånd. Det kan ju tänkas att det inom någon mera tätbebyggd by skulle vara lämpligt med en djupborra och en sådan är ju inte billig och bör utföras under sakkunnig ledning. Vi hade inte tänkt oss några direkta eller större utgifter för kommunen utan närmast en samordnad, teknisk aktion som därigenom skulle bli billigare. Möjligt är också att det vi den eller flera djupborrningar skulle kunna behövas kommunal borgen men det får ju bli en senare fråga för fullmäktige.

— Jag vill inte dölja, förklarar nämndeman Larsson till sist, att jag ser allvarligt på grundvattensituationen i södra Halland i dag. Grundvattnet har sjunkit så pass att det kommer att ta flera år att fylla på det igen efter vad sakkunskapen framhåller. Men det kanske värsta är att grundvattnet inte kommer tillbaka. Får vi frost så står vi utan vatten och skulle det sedan komma regn, tränger det ju inte ned i jorden. Hur det då skall bli till våren är inte roligt att tänka på.

Söndagsskolefest i Laholms kyrka

Söndagens gudstjänst i Laholms kyrka får form av barn-gudstjänst i samband med söndagsskolans julfest. Till denna inbjudes föräldrar och andra intresserade.

En skådespelartrupp som vid tiden för sekelskiftet underhöll laholmarna på stadens teater berättas det bl. a. om i årets Julläsning. Här är truppen i fråga med fr. v. Linnéa Widén, Nina Löfgren, Ivar Widén, Emma Persson, Vilhelm Gråhn, Edla Malmberg, Edvard Ohman och Tekla Löfgren.

I dag kommer LT:s Julläsning - södra Hallands egen jultidning

MED DAGENS tidning följer Laholms Tidnings Julläsning 1959. LT:s Julläsning har blivit sydhallänningarnas och deras grannars speciella jullektyr. Vi vet, att denna lokala helgläsning är efterlängtat både här hemma och bland de sydhallänningar, som flyttat från sin födelsebygd, men med vilken de ändå vill hålla kontakten.

Varje populär publikation vill naturligtvis så långt det är möjligt fylla de krav, läsekretsen ställer på den. Sydhallänningar-

na och våra läsare i gränsbygderna vill, att LT:s Julläsning skall ha samma lokala prägel som tidningen i övrigt, och vi har också gått in för att allt material i jultidningen skall ha sydhalländsk anknytning — antingen genom innehållet eller genom författaren. Den principen håller vi på även i år.

Det är en tacksam uppgift att redigera Laholms Tidnings Julläsning. Tidningen har en rad medarbetare, som varje år har något nytt bygdehistoriskt eller lyriskt och litterärt att bidra med. I det sammanhanget kan påpekas, att Julläsningen varje år med intresse studeras på museer och andra institutioner för bygdeforskning. Ofta har vi några dagar efter jul rekvisitioner på tidningen från någon forskare, som upptäckt en ny värdefull detalj i artiklarna från södra Halland.

Vi har de senaste åren lämnat illustrationsuppgifter till konstnärer, som i sin konstnärliga verksamhet ägnat södra Halland särskilt intresse. I föl till exempel var det konstnären Åke Corshammar som bidrog med en sommarluftig teckning från Mellbystrand, och i årets Julläsning svarar konstnären Eyvind Lassen från Knä-körd av bilen.

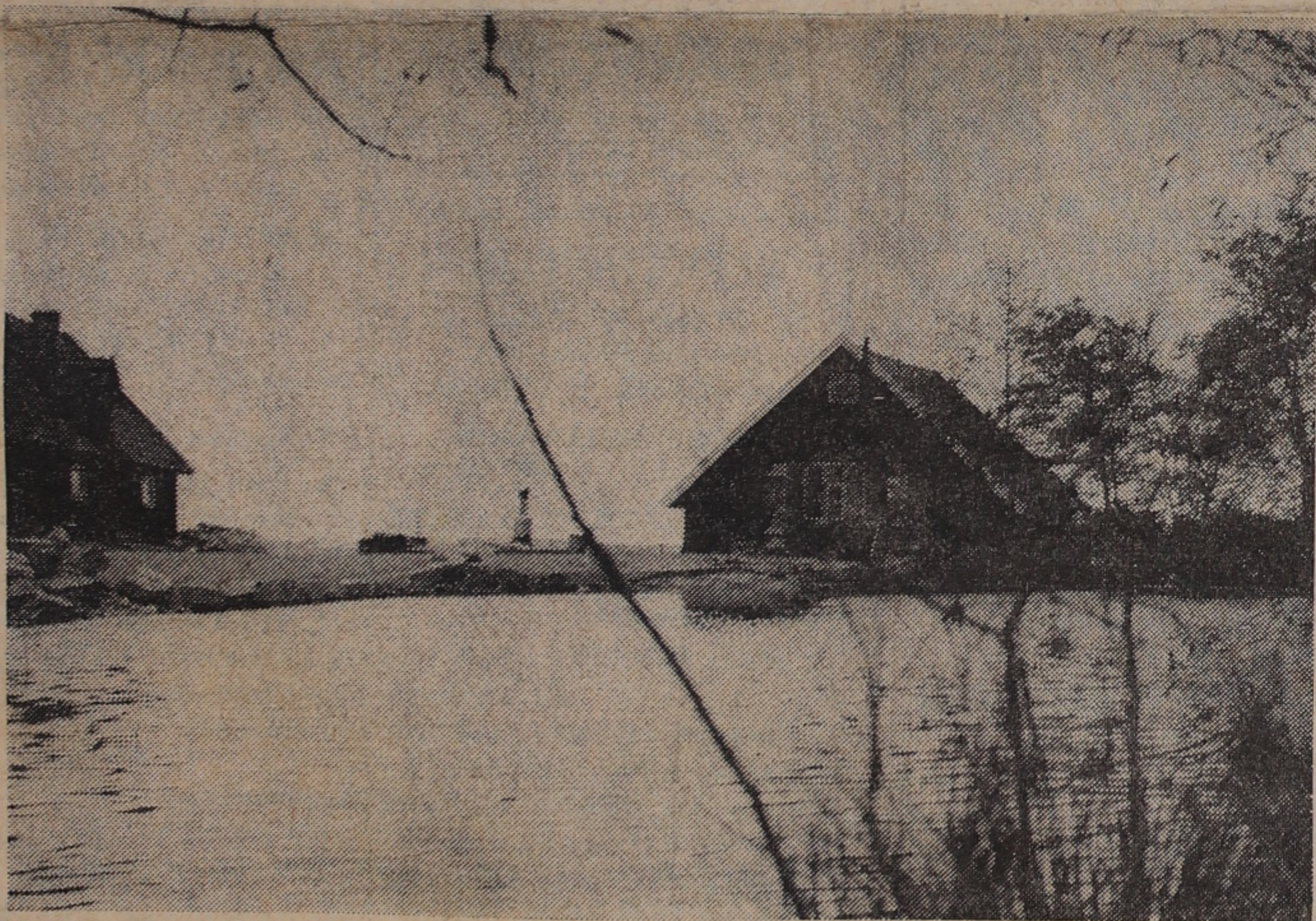
red för förstastidans symboliska jultid.

En annan konstnär, som sydhallänningarna och framförallt markarydsborna känner väl till, L. Lennart Lindberg från Hålsingborg (verksam i Markaryd), har illustrerat en av novellerna i tidningen, och Alex Eklund — flitig tecknare i Laholms Tidning — har med tuschpennan tecknat en detaljrik minnesbild av barndomens julkvällar i Veinge.

I raden för LT:s läsare väl- (Forts. å sid. 3)

Kvinnlig bilist i Knäreds-dike

Ett olyckstillbud, som lätt hade kunnat sluta illa, inträffade igår förmiddag i Knäred. Framför posten håller man på med att gräva för vatten- och avloppsledning men en kvinnlig bilist, hemmahörande i Knäred, observerade inte detta utan kom allt för nära gropen med den påföljd att ena framhjulet gick ned i avloppsdiket. Där befann sig en arbetare men denne lyckades hoppa undan i sista stund och undgick därvid att bli på-nären Eyvind Lassen från Knä-körd av bilen.

"DAGGAN" FRÅN Ramshall fyller dammen, som en gång drev v Rentrops vattenhjul. I dag har "kraftverket" (som skyntar i bakgrunden gjorts om till höns hus.

En bortglömd industri i södra Halland

C. W. Rentrops kättingsmedja i Tjärby

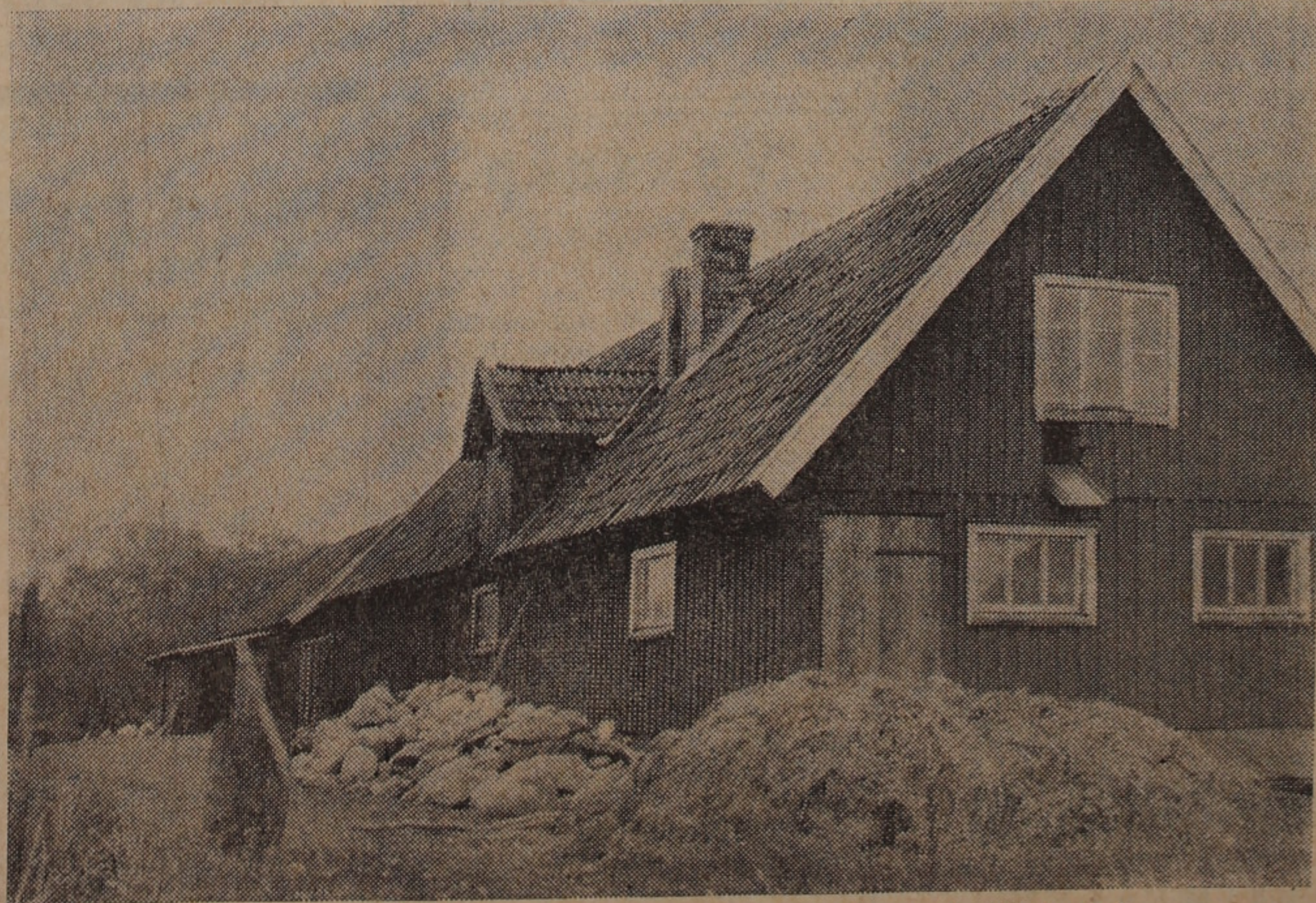
NÄR INDUSTRIEN kom till södra Halland fann den även jordmän i Tjärby — i C. W. Rentrops kättingsmedja en bit från allfartsvägen. Det var i slutet av 1800-talet, då den tyskfödde "järnmannen" — en gång anställd vid Gunnebo bruk — byggde om en kvarn vid Daggan till smedja. Daggan, ja, den kommer från "gillorna" vid Ramshall och hade i många år försett kvarnen med vatten och kraft. Och den skulle också driva Rentrops smedja. Den finns kvar än i dag, och där en gång kvarnhjul och smideshammare arbetade, har nu lantbrukare Bertil Andersson sin gård. Hans långa var en gång smidesverkstad, och ett av hans uthus hade plats för stora vattenhjulet — som förresten kan snurra än i dag. Kvarndammen finns kvar och vattnet rinner till lika bra. Dammen tjänstgör nu blott som idyll och anknyter.

Men i slutet av 1800-talet och fram till 1925 arbetade här dagligen 16 smeder. Och de hade ett hårt jobb. De anställdes på 3-årigt kontrakt: rena slavkontraktet. Redan kl. 6 på morgonen hade de att infinna sig —

så vid 8-draget var det rast. Mellan kl. 12—1 blev det middagstund och så vid 4-tiden kaffe. Men inte förrän kl. 8 på kvällen slutade arbetet. Man förstår lätt att de 16 mannarna var ganska så utslagna när kvällen kom. Då bar det hem — direkt i säng. Tvättade sig, ja, det gjorde man bara om lördagarna. Samtliga arbetare lydde under tjänstehjonstadgan, vilken bl. a. sade att arbetare inte fick avlägsna sig mer än 10 meter från arbetsplatsen, inte vara borta utan arbetsgivarens tillstånd och inte sluta platsen förr än kontraktet var utgått. En van smed kunde tjäna 3—3,25 kr. om dan. Vissa specialarbeten såsom lekanden och länklås betalades dock mer. En riktigt god smed kunde under sin bästa dag komma upp till 3,90 — men det var sällan. En aln (24 länkar) kätting smiddes för 3 öre. En nybörjare fick 75 öre om dan men dock inte maten.

VATTENHJULET var kraften som fördes in i smedjan — och här gick ugnarna röda och smederna svettiga. Fallet var 3—4 meter och det gav kraft nog. Den drev två blänkrumror, ett

par fläktar och trädtrageriet. Och man smidde. Mest kätting. Och den såldes både i Sverige och till utlandet. Sålunda gjorde man dragkätting till kanonvagnar — gick till Ryssland. (Forts. å sid. 3)

C. W. RENTROPS smedja i Tjär by, numera omändrad till ladugård.

Nykterhetsvården i Laholm kostar 69 öre pr invånare

I genomsnitt kronor 3:97 pr invånare får landets stadsbefolkning via skattsedlarna pun-ga ut med för att täcka de kostnader städernas nykterhets-nämnder drar — beloppet gäldar de antingen via kommunal-skatten direkt till hemstaden eller via kronoskatten indirekt till densamma — en väsentlig del av omkostnaderna för nykterhetsnämnderna bestrids nämligen genom statsbidrag.

Ovannämnda siffror 3:97 som räknats ut av statistiska centralbyrån och Svenska stadsförbundet är emellertid bara ett

genomsnitt — kostnaden pr invånare varierar mycket starkt mellan de olika städerna. Mycket höga utgifter, för nykterhetsvården förekommer i Umeå (kr. 8:26 pr invånare), Sundbyberg (7:46), Stockholm (6:51), Hagfors (6:45), Solna (6:40) och Eskilstuna (6:02). Låga är däremot omkostnaderna i Trosa (kr 0:18), Gränna (0:26), Sävsjö (0:57), Mariefred (0:62), Laholm (0:69) samt i Djursholm och Strömstad (vardera 0:94). Som regel är de relativa nykterhetsvårdskostnaderna större i de större städerna än i de mindre.

Motorvägen mellan Malmö-Göteborg färdigplanerad

Väg- och Vattenbyggnadsverkets planeringskontor i Malmö som ritat västkustens motorväg har nu slutfört sina arbetsuppgifter. Kontoret stängs vid månadsskiftet och dess chef civilingenjör Wolter Mannerfelt avtackades på torsdagen av personalen vid en middag på Savoy, där överingenjören i VoV:s vägbyrå, Harald Ekström förde verkets talan.

— Hela sträckningen av blivande motorvägen mellan Malmö och Göteborg är inte planerad i detalj, men vi är inom VoV i huvudsak överens om, hur det skall bli, omtalar f. väg direktören W.

Mannerfelt i en avskedsintervju för SDS. Från Malmö har vi arbetat fram planerna på sträckningen huvudsakligen söder om Stråvalla och nu tar ett blivande (Forts. å sid. 3)

Kameran

en välkommen julklapp
Pris från kronor 19:50

BLIXTUTLÖSARE fr. kr. 13:-

Laholms Foto

Till salu

BEG. FERGUSON

Bensin- och fotogentraktorer i prima skick. Skriftlig garanti. Säljes förmånligt.

BRÖDERNA OLSSONS BIL AB

Markaryd. Tel. 10089 — 10038.

Opel Rekord 58

i skick som ny, säljes med garanti till verkligt förmånligt pris. Byte och amortering tages. Tel. 10123 Laholm.

Billiga bilar

IFA 1954
FORD PREFEKT 1950
RENAULT 1950
GOLIAT 1953

Bröd. Olssons Bil AB

Markaryd Tel. 10089, 10038.

Några stycken

JULGRANAR

till salu. Tel. 26035 Hallandsås.

JULBLOMMOR

Frukt m. m. försäljes från buss på följande platser och tider: Måndagen den 21 ds. Långalt (affären) kl. 10, Boalt (aff.) 12, Drakabygget (aff.) 14, Kihult (aff.) 16. Tisdagen den 22 ds. i Kornhult kl. 10, Hishult, Nya Torget, 12, Knäred, vid Gästis, 15. Onsdagen den 23 ds. Örkelljunga (Torget) kl. 10, Asljunga (Charkuteriaff.) 12, Värnsjö (Christianssons aff.) 14 samt vid affären i Yxenhult 16.

IVAR JANSSON

Tel. 0433/33023

BRÄNNTORV,

hög kvalitet, hemkörd. Tel. Laholm 26131.

ELEKTROLUX

DAMMSUGARE

Byte och amortering. Reparationer och tillbehör.

VIKING JOHANSSON

Laholm. Tel. 10692.

Inget överklagande i det stora

deklarationsmålet

I höstas handlades i hela fyra dagar ett stort mål angående världslos deklaration av två sydhalländska kreaturshandlare, far och son. De dömdes till böter och såväl försvararen, advokat Torsten Dufva, som åklagaren, landsfiskal Olof Elmin, överklagade i hovrätten. Nu har emellertid båda parter återkallat sina överklaganden varför häradsrättens dom står fast. Rättens ordförande var tingsdomare Per Ryding.

Tandläkareexamen
har vid Tandläkarehögskolan avlagts av bl. a. Ulf Ragnemalm, Laholm.

Gynna

LT:s annonsörer

Vad får Ni för 14 öre om dagen?

Jo, LAHOLMS TIDNING hem till Eder bostad varje söckendag under 1960 om Ni helårsprenumererar. — Trots tidningarnas alltmer stegrade kostnader för framställning och distribution får Ni LT för nämnda pris. Det finns knappast någon vara som tillnärmelsevis är så billig.

Julen närmar sig nu med stora steg. Prenumerera redan nu innan den stora brädsken sätter in på postanstalterna.

Pris för helår 44:—, halvår 23:—, kvartal 12:— o. månad 4:50

Prenumerera alltid först och främst på
ortens egen tidning — Laholms Tidning

Julhelgen tjuvstartar med två jättepulära orkestrar och julklappsutdelning till publiken.

lördagen den 19 dec. kl. 20—24

ARIZONAS orkester

Bussar avgår de vanliga turerna från Angelholm, Klippan, Örkelljunga, Hässelholm, Laholm o. Strömsnäsbruk.

OBS! Reservera annandag jul OBS!
för Strandpaviljongen.

SE ANNONSER DEN 24 DEC.

söndagen den 20 dec. kl. 10—23

BENGT OLVARSSON orkester

OBS! Reservera tredjedag jul OBS!
för Furulund.

Kom till Solbacken

Edenberga

lördagen 19/12 kl. 20,00 och hör de internationellt kända Radio- o. TV-flickorna

WONDER STARS

vilka kommer direkt från ett scenframträdande i Köpenhamn.

Dans efter den populära

RAGGIE SWINGERS ORKESTER.

Kreditköp

under december månad

belägges med omsättningsskatt enligt riksdagsbeslut därest likvid ej erlagts senast den 31 dec. 1959.

SÖDRA HALLANDS KÖPMANNAFÖRENING.

Beställ

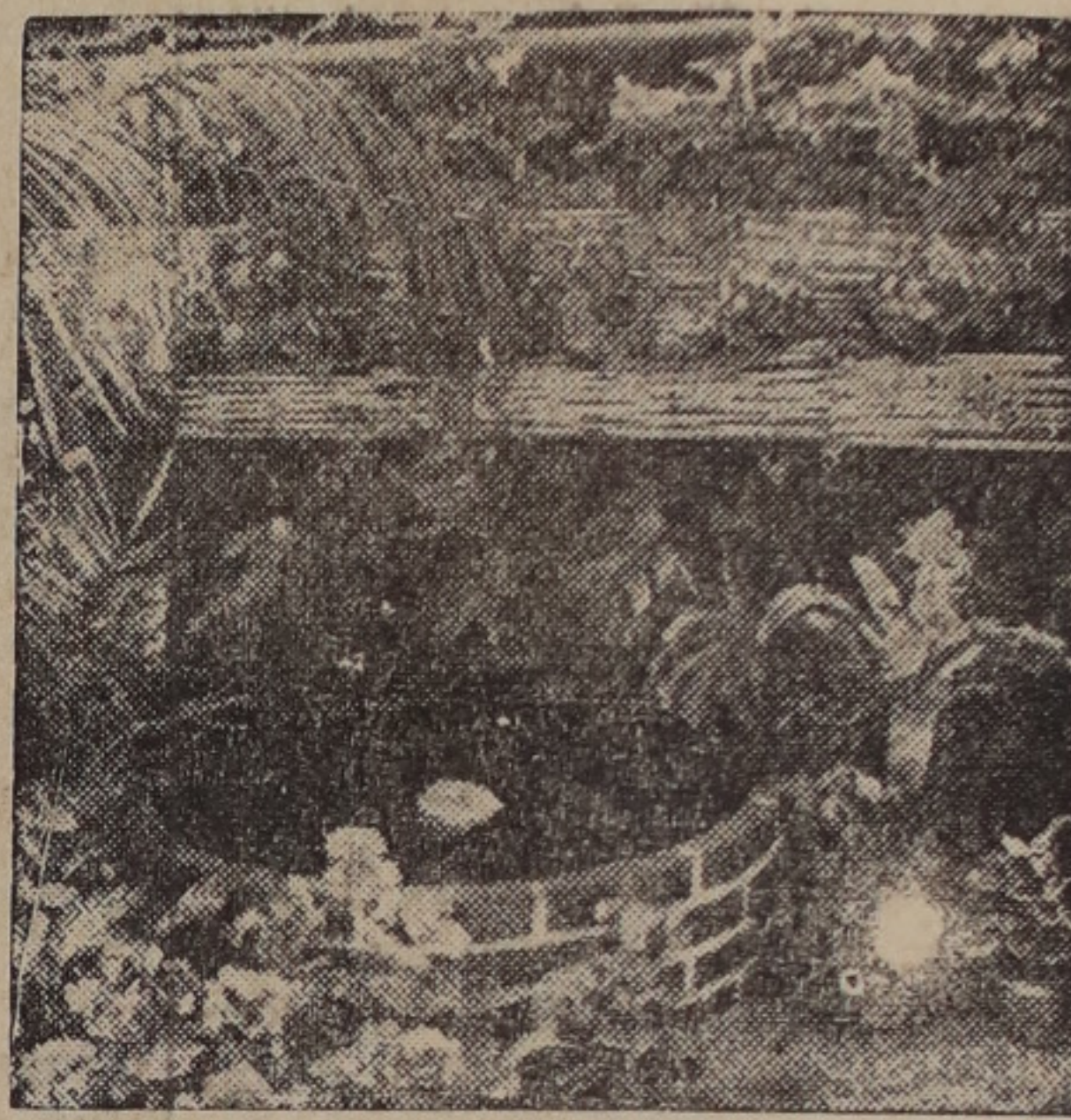
JUL-
BLOMMORNA
I GOD
TID!

PERSSENS TRÄDGÅRD

Skolgränd —
LAHOLM
Tel. 10904

C:a 50 m. från
Stortorget.

— BLOMSTERFÖRMEDLING —

Norra Höks krets av SLU

anordnar HÖSTMÖTE i Lagagården lördagen den 19/12 kl. 19.30 precis. För musiken svarar Ethel Mathissons orkester.

Alla SLU-are hälsas välkomna. Medlemskontroll.

Vid val av

och Radio betänk, att märket har sin betydelse, men den största betydelsen har dock, var man köper sin apparat.

Fackmässig installation, särskilt vad driftspänningen beträffar, är av största vikt för apparatens livslängd. Vi har installerat TV-apparater som fungerat oklanderligt i fem år utan någon som helst kostnad.

Den florerande rabattgivningen är ofta vilseledande när det gäller det slutliga priset.

Vänd Eder därför först som sist till

Radiocentralen

VALLBERGA — Tel. 23067 Laholm

ÖRKELLJUNGA — Tel. 50150 Klippan

så får Ni valuta för Eder pengar och den säkra garantin.

NYTT

traktorer

Nu kortare leveranstid på
230 Victor

230 • mycket låg bränsleförbrukning • låga underhållskostnader • i särklass bästa segdragningsförmågan • enastående dragkraft • lättkörd, lättskött och driftsäker.

Värför just 230...
...därför att ingen annan traktor i denna storleksklass kan uträtta mer till lägre kostnader.

BOLINDER-MUNKTELL

Återförsäljare:

Laholmsortens Lantmannaförening

Tel. Laholm 10025, 10425, 10465.

Vallberga Lantmannaförening

Vallberga. Tel. 23260, växel.

GÖR MÖBELPENGARNA DRYGA

genom att handla i

Helmer Petterssons Möbelaffär

Tel. 10362 MARKARYD Tel. Bost. 10462
Alltid stor sortering av det bästa i Möbler och Mattor.

Hjärtans glad blir Eva för JUMPERN och KJOLEN till julklapp.

Oändligt stor sortering hos

Frummerins

Nyheter i

JULDUKAR HANDDUKAR

i hellinne, olika prislägen. VACKRA FROTTEHANDDUKAR i stor sortering hos

Handelsbolaget

Olle Johansson
Tel. 24015 Östra Karup

AFFÄRERNA I LAHOLM

håller öppet till

kl. 18.00

i morgon, lördag.

(Ej charkuteriaffärerna.)

ISHOCKEY-SPELET

Nya Tumba VM hockey i lager hos

Handelsbolaget

Olle Johansson
Tel. 24015 Östra Karup

DRAGSPEL

från 150:— kr.

Gunnar Gran

Tel. 30092 Växtorp

GOSS-JEANS

fodrade, färg svart i storl. 6—18 år.

Handelsbolaget

Olle Johansson
Tel. 24015 Östra Karup

VAR VÄNNER PÅ VÄGEN
SÅ BLIR TRAFIKEN
SÄKRARE

Han kom hem till julen

An en gång ville han återse hembygden. Det var den tanke som om och om igen under årtal sysselsatt Charles Blohm. Och nu såg tanken ut att kunna realiseras. Han befann sig redan mitt ute på Atlanten. Snart skulle den långa resan hem till old Sweden vara ett fullbordat faktum. Lagom före jul skulle båten vara framme i Göteborg. Sedan återstod endast några timmars tågresa ned till den lilla halandsbyn, där han en gång för sjuttio år sedan sett dagens ljus.

Minna stod fram för den gamle svensk-amerikanen, där han satt i sin hytt. Endast en gång tidigare hade han varit i sin barndoms bygd, sedan han första gången lämnat Sverige. Det var för tjugo år sedan. Då hade han kommit för att följa sin gamla mor till graven. Hur mindes han inte allt. Telegrammet om moderns död nådde honom mitt i den brådsta byggnadsåsongen. Det hade inte varit lätt för honom att få permission den gången. Företagsledningen i det byggnadsaktiebolag där han var anställd som byggmästare, ville högst ogärna avstå från sin duktige medarbetare. Men direktören själv hade kommit med det förlösande ordet. Mänskliga hänsyn måste gå före materiella, hade han sagt. Och så hade Charles Blohm, f. d. Kalle Blom, kommit hem. Med vemod och saknad tänkte han just nu på denna episod i sitt liv. Minnesbilderna stod med ens så klara framför honom. Han såg för sin inre syn den röd-vita lilla torparstugan vid sjön, omgiven av Hallands-åsens mäktiga och skogklädda kammar. Där hade han lekt som barn. Där hade han växt upp till yngling. Och där hade han bott tillsammans med sin mor till dess amerikafebern tog honom. Sin far hade Charles inte haft mycket minne av. Han omkom vid en sprängningsolycka när Charles inte var mer än tre år gammal. Men han minns däremot mycket väl hur hans mor vetat borta nästan varje dag sedan fadern dött. Hur sent hon kommit hem och hur trött hon tycktes ha varit. Fattigdomens spöke grånade också mot dem. Mer än en gång hade Charles och hans både äldre och yngre syskon fått gå hungriga till sängs. Men efter hand som syskonen växte upp och kunde hjälpa till med försörjningen, ljusnade det för dem alla.

Fem syskon hade de varit. Två pojkar och tre flickor. Två av syskonen hade, i likhet med honom själv, rest till Amerika redan i unga år. Av dem var den ena död sedan några år tillbaka. Brodern, som var ett par år äldre än Charles, hade stannat kvar i Sverige men slagit ner sina bopålar i Värmland. Den yngsta systern var den enda som förblivit hembygden trogen. Hon hade övertagit barndomshemmet efter moderns död, men efter vad han visste förblivit ogift och försörjt sig som sömmerska. Från brodern i Värmland hade han ingenting hört under de senaste två åren, och knappast från systern heller. Ett julkort sista julen det var allt. Allt detta gjorde att en sky av frågor sysselsatte Charles Blom på återresan till Sverige. Levde den eller den? Hur såg samhället ut efter tjugo års bortavaro? Bodde systern kvar i deras gamla barndomshem, och i vilket skick befann sig föräldrarnas gravar?

Ja, det var några av de frågor som sysselsatte Blohm. Åren hade gått. Gammal hade han blivit vad åren beträffar. Men till sinnet kände han sig ännu ung. Han var en lång, reslig karl med prydliga mustascher och nästan helt vit hårig. I hela sitt liv hade han förblivit ungar. Visst kändes det kanske en smula ensamt nu på gamla dar, men vetskapen om att i stort inte ha varit annat, hjälpte honom. Och ännu tycktes han klara sig själv ett bra stycke framöver. Amerikabåten hade många passagerare, men så många i hans egen ålder var det inte. Olika nationaliteter var med ombord. Bland dem också några svenskar. Charles Blohm hade kommit i kontakt med en av dem. Det var en medelålders man från Härnösand, som i likhet med honom själv nu tänkte bosätta sig för gott i det gamla hemlandet. Han var sedan några år änkan och hade inga egna barn.

— Det finns inget som binder mej mera i United States än då kan man ju lika gärna återvända home, hade han förklarat.

— Well, well, I understand! Jag tänker också bli kvar i old Sweden de år jag har kvar, hade Blohm genmält.

Sedan den dagen hade Charles Blohm och han blivit vänner och varje dag vid middagsbordet hade de haft en lång pratstund med varandra.

När de kom fram till Göteborg måste de emellertid skiljas åt, och om de sedan fick återse varandra, det kunde ju ingen av dem veta.

När den gropiga Nordsjön efter ytterligare några dygns resa passerades blev många av passagerarna sjösjuka. Men Charles Blohm tycktes klara sig. Medan hans båda landsmän på båten tagits av sjösjukans ve och plåga, gick Blohm omkring som förut. Även om sjöängsen var allt annat än behaglig, så sjuk blev han i varje fall inte.

Med varje dag kom båten allt närmare Göteborg. Det blev också lugnare sjögång och sjuklingarna kryade på sig ovanligt snabbt. Med ökad spänning gick Blohm omkring och undrade i sitt stilla sinne vad hans ankomst till hembygden skulle bära i sitt sköte. Själv tyckte han att det verkade underligt att systern inte

Av Hilding Strandh

alls svarat på hans sista brev till henne, där han varskott om sin ankomst till julen. Ett pinsamt vemod kom över honom. Ha började undra över orsaken. Om hon var död kunde väl brodern eller någon annan meddelat detta med några rader. Likaså om hon själv varit oförmögen att skriva, så kunde hon väl bett någon bekant skriva åt henne. Men inte ett ord! Eller var det så att varken bror eller syster längre var intresserade av honom? Visst hade han redan för ett par år sedan skrivit till systern, att han ville hem. Den gången hade hon svarat och önskat honom välkommen. Men nu. Inte en rad.

När den stora Amerikabåten en stund senare angjorde hamnen i Göteborg, kände Blohm sig både yr och förbryllad. Kanske, tänkte han, var systemet nere vid båten för att möta honom? Kanske, kanske, tänkte han... Men när han en stund senare passerat landvägen och fått sina väskor visiterade i tullen, tog tvivlet åter överhanden. Han sökte med blicken överallt. Men själv såg han inget ansikte han kände igen, och inte heller tycktes det som om det fanns någon som kände igen honom. Men hem skulle han. Det var Blohms fasta beslut. Och en stund senare var han mycket riktigt på tåget som skulle föra honom till den slutliga bestämmelseorten. Ännu hade inte hoppet släppt honom helt. Kanske mötte systern honom vid hemstationen. Annars... Tankarna svindlade. Humöret sjönk med ens flera grader hos den reslige mannen. Det var som om han på några timmar hade blivit åtskilliga år äldre.

På tåget i den kupé Charles Blohm satt, fanns i allt endast ett halvt dussintal medpassagerare. Mitt emot honom satt en äldre kvinna med färat ansikte och enkelt klädd. Hon betraktade Blohm på ett nästan närgånget sätt, och gång på gång kastade han blicken ut genom tågrutan för att undgå den närgångna kvinnans ideo- liska stirrande. Ingen av dem sade något till varandra. Men snart nog tycktes kvinnans nyfikenhet bli alltför påfrestande för henne själv. Hon kunde inte tåla längre:

— Då är allt te å komma långväja ifrå' etter va ja kan si? sa hon undrande.

— Först tänkte Charles Blohm nonchalera kvinnan genom att molliga, men det var något i kvinnans röst som liksom tvingade honom att svara.

— Åja, vars, nog är det åtskilliga kilometer väg bakom mej vid det här laget, svarade han med en viss brytning i själva uttalet.

Den gamla kvinnan nickade. — Jassa, jaha, då syns liksom på utskriften, svarade hon lägmalt nästan som för sig själv.

Plötsligt stannade tåget. An-

Charles Blohm blev en smula överraskad vid dessa ord. Hur ser hon det tänkte han för sig själv. Högt sa han:

— Hur menar ni?

— Jo, ja menar då syns väl på väskerna herrn har må se! Nu var det Blohms tur att nicka. Något ytterligare blev inte sagt på en ganska lång stund. Men snart nog överraskade sig Blohm med att raskt fråga:

— Å, frun själv har också varit ute och rest förstår jag.

Kvinnan suckade högt och såg allvarligt ut, precis som om hon varit med om någonting tråkigt.

— Joe då har jag allt! Kommer från Göteborg om herrn vill veta't. Min bror i Amerika hade skrivit att han skulle komma hem te julen, så ja feck för mej å resa te Göteborg å välkomna honom. Men han va inte må båten, så den resan gjore ja förgåves. Men herrn ska tro, att Kalle bror min, är inte heller riktigt te å lita på, fast då ska ja si, att den här gången trodde ja honom verkliken!

Vid dessa för Blohm så överraskande ord ville han inte tro sina egna ögon. Var detta verkligen hans syster Anna? Hur hade hon inte förändrats under dessa år. Han skulle inte ha känt igen henne om han fått aldrig det. Och inte heller hade hon känt igen honom, så även han hade med all sannolikhet förändrats en hel del. Först hade Blohm tänkt rusa upp från sin plats, ta systern i famn och förklara att just han var den förlorade brodern som återvänt. Men samtidigt slog honom en tanke att ta det hela med kallblodigt lugn. Det kunde kanske annars ge systern en chock, vars följder kunde bli farliga. Och det fick inte ske. Därför gjorde han en försiktig förklaring.

— Jassa, ni trodde verkligen på er bror. Ja, då trodde du inte fel. Anna. Mannen framför dej är nämligen just din bror Kalle!

Hade Anna Blom tidigare nyfiket iakttagit främlingen på bänken mitt emot, så var det bara en bagatell mot de ögon hon gav honom nu. Hon satt liksom parlyserad utan att kunna förklara.

— Å du min bror... Kalle? svarade honom med bruten darrende stämma.

— Jo, så är det nog, även om du, lika litet som jag för en minut sen kunnat tro det, svarade Blohm.

— Jassa, ja då är det väl så då... svarade Anna i det hon gick fram icke utan rörelse och välkomnade brodern.

— Livet å allt bra underlit i alla fall. Här har jag rest ännu te Göteborg för å möta dej, å så får vi inte veta nåt om varannr förrän på tagresan hem. Kors i all sin dar. Ja, ja sier då då. Men välkommen hem igen Kalle! Då va så rolit att du kom så då kan ja rakt inte säga dej: Pre- cist som en julkapp kom du å tillika den bästa julkapp ja kunde önska mej!

Inför denna hedersbevisning kunde inte Charles Blohm bärga sig. Han gav sin syster en hjärtlig kram mitt i tagkuppen, som hon säkert inte glömde i brådrasket. Den reslige svensk-amerikanen struntade blankt i vad de övriga tagpassagerarna tänkte eller tyckte i den stunden. Omgivningen var honom fjärran. Allt rörde bara honom själv och systern.

Under återstående delen av resan samtalade Blohm och hans syster om alla de ting, som under Atlantfärdens sysselsatt hans sinne. Av det samtalet fick han veta, att brodern i Värmland ännu levde, men att han för det mesta låg till sängs efter en hjärnblödning för halvtannat år sedan. Meddelandet kom som en droppe malört i den annars glädjefylla bägaren. Han bestämde dock att så fort systern och han firat den första gemensamma julen efter en lång följd av år, skulle de resa upp och hälsa på brodern.

Plötsligt stannade tåget. An-

Ett barn varder oss fött...

ATT ETT BARN födes till världen är en alldaglig händelse, så vanlig att den i allmänhet tilldrar sig föga uppmärksamhet. Det hindrar dock inte att det mycket vanliga rymer det mycket fröjdefulla. När allt är som det skall vara följer i regel en stor glädje varje ny medborgares inträde i den här världen. Den enstaka, föga uppmärksammade händelsen hindrar heller inte att den tillsammans med många andra kan röna ett helt annat in- tresse.

Sedd ur det globala perspektivet händer det då och då att vi rycker till som av obehag, när vi till exempel hör att det redan så folkrika Indien ökar med 17.000 nyfödda varje dygn eller att jordens befolkning ökar med tre barn på två sekunder eller 120.000 varje dygn. Hur kusligt är inte vetenskapen om att av dessa födes ungefär 80.000 i de mycket fattiga, underutvecklade länderna. I vår tid, som genom de snabba kommunikationerna och de många nyhetsförmedlande massmedia gjort vår jord till det krypta klotet gäller det faktiskt mer än någonsin "barn varder oss" födda. Vad som händer i Kina, Indien eller Kongo angår oss på ett mycket mer närgånget och ansvarsförande sätt, än det angick tidigare generationer i Västerlandet. Barn födes — all dagligt men uppmärksammat. Barn födes — smärta och glädje. Barn födes — till vad?

Alldaglighet, glädje och obehag — se där några liknande drag i berättelserna om Betlehemsbarnet. Även om vi behåller den lysande stjärnan, änglarnas sång och de vice männen i minnet, märker vi snart att evangelisterna beskriver en vardag, i vilken Gud låt en ros blomma, och skriver om vardagsmänniskor till vilka ljuset och livet kom. I alla detaljerna om den sociala plikten att låta skattskrivare sig, de myndiga värdsushusvärdarna och det torfliga resandestället med krubbans hö och halm och gruppen av herdor, som sköter sin jordiska syssla, skymtar vardagsrealismen.

När vi människor skall imponera på varandra måste vi ta till det allra största och mäktigaste vi kan tänka oss. Då kan vi inte nöja oss med mindre än fyrverkerier, skyskraper och militärparader. Då måste vi nyttja guld, löpsedelsrubriker och heldagsstämning. Skaparen av Vintergator och snötäcka fjäll har råd att gå den motsatta vägen. Han kan använda de enklaste ting och låta den få tjäna de högsta

na kastade en blick ut genom kupéfönstret.

— Herre jastanes Kalle! Vi å redan framme! Nu måste vi av innan di kör igen, sa hon och reste sig häftigt. Charles Blohm tog sina väskor och minuten senare stod de båda på perrongen. Men då vägen till det gamla barndomshemmet var tre kilometer och alltför lång att gå, måste ännu ett trafikmedel användas. Blohm talade därför med stinsen och en stund senare steg bror och syster in i en taxi, som förde dem hem.

Målet var nått. Charles Blohm hade kommit hem. Allt var i stort sig likt. Naturen och omgivningarna desamma som under hans uppväxtår, även om en del nya villor kommit till och den gamla byvägen gjorts jämnare och bredare. Barndomshemmet låg som förr vid sjön med den skogklädda åsen i bakgrunden. Allt vände tillbaka i en ständig krets- gång, tänkte Blohm, när han ännu en gång steg innanför barndomshemmets slitna tröskel.

Så kom ännu en jul. En jul sådan som Blohm sedan ett flertal år önskat sig. Han var hemma!

Medan Anna gjorde upp eld i spisen och ordnade med välkomstkaffet för brodern, stod denne vid fönstret och betraktade den stjärnklara vinterhimlen över den julkortlika omgivningen, medan ljusa tankar och glada minnen fyllde hans sinne.

syften. Med en enkel trästav låt han Mose dela Röda Havets vatten och med en sten i en stenslunga låt han herdegossen David fälla jätten Goliath. På samma sätt förhållar han sig i det vi ofta räknar för smått och obetydligt.

Han gick förbi furstar och kejsare och gav sig själv i ett barns hjälplösa gestalt åt en timmerman och hans trolovade. O, heliga överdåd och outgrundliga kärlek, som kunde handla så! Gjorde inte Gud

Av pastor

Olof Lindström

som juvelhandlaren, vilken lägger sina dyrbara smycken på den mörka sammeten. Där mot den enfärgade, i mörka färger hållna bakgrunden framträder ädelstenarna i o-förliknelig glans och skönhet.

Eländigt och förfallet av lera och av strål, halvt utan tak är stallet som stjärnan lyser på.

Kring krubbans enkla låda står glansen silverblond. Vad natten låt oss skåda, är över allt förstånd!

(Gullberg)

GUD HAR ALLIERAT sig med oss människor i vår vardag och all daglighet. Han ställde sig inte vuxen i vår krets — han kom till oss som ett barn. "Ett barn varder oss fött, en son bliver oss given och på hans skuldror skall herradömet vila. Och hans namn skall vara Underbar i råd. Våldig Gud, Evig Fader, Fridsfurste."

Hur skall detta med herradömet på ett par späda barnaxlar gå ihop för de vuxen- klocka, som bara räknar med det vuxna, rätt som sitter i spjutstängs ände och segrar som endast den råa styrkan vinner? Kan barnet i krubban vara något mer än sentimentalt påfund och traditionell rekvisita för att skapa förälderska stämningar? Vårdar vi bara ett minne eller är verkligen Betlehemsbarnet något vi kan räkna med i dag?

Betlehemsbarnet, Marias förstfödde, nylindade son i krubban, är tecknet på att Gud stigit in i vår värld, beviset på Guds aktivitet i världen, vittnesbördet om att Gud älskar och är barmhärtigt, barnet utan vilket vi inte kan leva människovärdigt. "Dig Jesus vi behöva..." sjunger sångaren. Varför? Låt en del av svaret bli vad som bl. a. sades om upptäckaren och Afrikamissionären David Livingstone: I många stammar är det förbjudet att döda en orm, även om den kryper in i ett hus och dödar ett barn. Dr Livingstone lärde den att detta är vidskeplighet. Om ett barn fick sin första tand i överkäken i stället för i underkäken dödades det, därför att det förde otur med sig. Han har stoppat det. Han har lärt infödingarna att man bara ska ha en hustru istället för många och att man skall älska och ära henne i stället för att göra henne till slav." Visst behöver vi den frälsare, som föddes i Davids stad. Vi behöver honom för vår humanitet.

När grubblaren Pontus Wikner liksom övermannats av de ofrånkomliga livsfrågorna, men måste bekänna "filosofen stod med skalden stum" och ingen kunde te mig rätta vägen?" berättar han hur han slutligen under läsningen av den gamla, goda boken upplever undret, när han finner Betlehemsbarnet.

Tills omsider — o, jag glömmer ej den synen — tills omsider med en glans som solens mäktiga, och som månens dock så stilla bröt i öster fram en stjärna: morgonstjärnan och sig ställde över Betlehem, där fordom hon för Österns vnes teddes. Och jag följde hennes maning, och jag såg ett barn i krubban. Ur dess öga, rena, milda, lyste evighet och gudom, i dess armar — ack så späda! — slöts på en gång jord och himmel, i dess hjärta — ack så mänskligt! bodde kärlek, nåd, försoning för den fallna mänskligheten.

EN SVENSK BISKOP berättar att på Sveriges kanske mest trafikerade gata, Kungsgatan i Stockholm, gick en liten gosse på julafton och ledde en blind man. Mannen gick så tryggt framåt mitt i trafikbruset och julbrådskan. Hårt kramade hans grova näve den veke barnnahanden. På samma sätt handlar Gud. Han räcker oss handen, Betlehemsbarnets vita, rena hand.

Ille faciet — han skall göra det — sa Karl IX om sonen Gustaf Adolf. Så säger också Gud om Betlehemsbarnet, sin son. Barnet i krubban skall bli ynglingen i templet och mannen på korset. En gång i lycksalig smärta skall han utropa: "Det är fullbordat!" och genom Marias själ skall också ett svärd gå. Men det börjar med ett barn, ett barn i en krubba framför vilken herdor och vise män ligga sida vid sida i ödmjuk tillbedjan. Nyckeln till glädjens port, vägen till julens stora fröjd är den samma som förr: "Låt oss nu gå till Betlehem och se det som där har skett!"

Världens våldige residerar på troner av bajonetter, söka styrka i diktaturen och världsfred med vätebomber. Napoleon, kallad "den vingsvedde örnen" visste dock redan på sin tid något om begränsningen och svagheten i allt detta. På St: Helena diktade han för sin adjutant: "Alexander, Cesar, Karl den store och jag grundade riket på styrkan. Jesus Kristus ensam grundade sitt rike på kärlek, och ännu i denna stund skulle tusenden vilja dö för honom. Jag skall dö före min tid... Sådant är det öde som snart väntar en man, som en gång kallades Napoleon den store. Vilken avgrund mellan mitt elände och Kristi eviga rike, han som älskas, predikas och tillbedes i världen." An gives det rum för kärleken och nåden i vår värld, än har vi behov av barmhärtighet och barnets tro på goda. Betlehemsbarnet — så hjälplöst och dock så mäktigt.

Obeklagligt berörd av ryktena om en nyfödd judakommission sökte Herodes säkra sin ställning. Av fruktan och grymhet blev han en hänsynslös barnamördare, men allt var förlåtet. Vem kan kämpa mot det barn, på vars sida både Gud och kärleksfulla föräldrar står? Vem kan kämpa mot det barn, som är våldig Gud, Evig fader och Fridsfurste?

Kring ett barn i en enkel krubba och halm — och en man på ett grovhugget kors.

brusar den eviga segerns psalm som en strid och strömmande fors.

(Bolander).

Varje barn är något heligt. Genom varje barn går en ny ström av gudsliv ut i världen. Liksom Gud ville Jesu födelse har han velat varje nytt liv som blivit tänt. Av barnet i krubban har vi lärt vördnad för livets och respekt för människovärdet. Därför måste Betlehemsbarnet bli centralgestalten i vårt julfirande, i vårt hem och i vårt liv. Vi har inte råd att vara utan tecknet på att Gud har stigit ned till oss för att bli vår frälsare.

BOKNYTT

"GLÄDJENS KATT", noveller av Gun Nihlen. Rabén & Sjögren. Pris 19:50, inb. 23:50.

Det är kanske inte riktigt rätt att kalla Glädjens katt" för noveller, snarare bör man nog beteckna dem som debattinlägg i aktuella ämnen. Det är främst på det pedagogiska fältet författarinnan har något att säga och hon gör det med glatt och frejdigt humor. Hon förvarar vardagens värden och förfäktar familjen som grundvalen för mänsklig gemenskap.

Ur Laholms tidningshistoria

Vi återger här ett intressant aktstycke ur Laholms Tidnings tidningshistoria, en av skrift ur domboken från 1877. Genom kontrat den 10 sistlidne maj förband sig Boktryckare C. H. Ekelund å Fridhem att därefter åt mig sätta och rent färdigtryckta Laholms Tidning så länge jag det önskar o. hvarje helgdag Tisdag och Fredag kl. 5 eftermiddag från trycket till mig utlema samma tidning m. m. vid förbindelse att i motsatt fall till mig genast betala tjugo kronor för hvarje gång han uraktat sin förbindelse med tryckningen samt att ersätta mig all den skada jag av hans försummelse lide, och att jag skulle ega härfor hålla mig skadlös i nämnda tryckeri, som han hyrt av min son kassören R. O. Paulsen i Helsingborg; men som Ekelund ingegång uppfyllt dessa sina förbindelser och så mig dessutom i och för samma sak skyldig Två Hundra åttio kronor samt att då Ekelund nu förbjudi mig att icke ens tryckeriet i fråga får användas för samma tidnings tryckning på min bekostnad, utan årnar vad det synes genast jemna orten, så får jag ödmjukast anhålla om laga kallelse och stämning å bemälda Ekelund till nästa möjliga först inträffade Rådhusrätt i staden Laholm, med yrkande att han måtte bliva ådömd dels laga ansvar för hans betedande mot mig dels att vid äventyr af

högt vite trycka förenämnda tidning enligt sitt åtagande, dels att ersätta mig såväl nämnda mina alla fordringar jämte ränta af honom samt all den förlust jag lider genom hans förvalnande, dels kvarstå å bemälda tryckeri samt dels förbud för Ekelund att jemna tryckeristället tills jag blifvit tillfullo gottgjord enligt räkning, som skall bliva vid Rådhusrätten aflemnad då målet påropas. Afven yrkar jag ödmjukast att Svaranden måtte bliva ålagd att ersätta alla mina kostnader och alla vittnen i detta mål, allt vid tvång af genast utmätning i ofvannämnda tryckeri samt i hans öfrige tillgångar, ifall han eger några. Öppen talan i målet förbehålles samt att få vidare framställa de ansvars- och öfrige påståenden, hvartill saken föranleda.

Till vittnen åberopas Herrar Stadsfiskalen N. Hansson i Laholm, Inspektör N. P. Elverberg i Laholms lantförsamling samt P. E. Lindasst å Fridhem

Fridhem den 18 juni 1877.
P. Paulsson
Redaktör
Vidimeras:
F. W. Bergström
Typograf
Gustaf Hammargren

Den 2 juli förekom målet vid Laholms Rådhusrätt. Käranden hade inte med stämning kunnat anträffas varför målet avskrevs.

Klappar som ger JULAFTONS-glädje och LÅNG TIDS nytta...

HERRPYJAMAS

Melka DIPLOMAT	32:50
Melka COLLEGE	22:50
Melka FLANEL-extra	28:50
Monitor SPECIAL-poplin	17:50
TRIKA-pyjamas	18:50

2 par STRUMPOR till HENNE!

2-par köp = ekonomisköp.	
2 par moderna damstrumpor med söm	6:50, 11:50
utan söm	9:50, 10:50

MORGONROCKEN — EN ÖNSKEPRESENT

Siden med flossad insida	49:—
Kinesiska	68:—
Nylonmatelassé fr.	58:—

HERRSKJORTOR

Smalrandig NON IRON	19:75
Enfärgad POPLIN från	11:75
MATCH TOWN trikånyl.	39:50
JL trikånylon	29:50

ARBETSSKJORTOR

Rutiga i varm och stark velvetin	12:—
----------------------------------	------

UNDERKJOLAR

i snäv modell med slits.	
Taft o. nylon	11:—, 24:75
Permanentstärkta underkjolar.	
I bomull fr.	11:25
I nylon (även i färger)	22:50

PARAPLYER

i enfärgad eller randig nylon	39:—
I siden	32:—, 38:—

Moderna POJK-SKJORTOR i storlek från 12 år

och uppåt. (Från halsvidd 30). Jättetrevligt urval i såväl skol- som finskjortor. Pris fr. 6:50

COOPERS världsberömda underkläder med den enda äkta Y-fronten. Fr. 6:50

SLIPSAR

för yngre såväl som för äldre herrar. Största urval. Full bytestätt.

Lindbergs
— Kläder att lita på —

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör: Sven B. Jönsson. Tel 10150.

KYRKBUSS

Köphult (Hjalmar Svenssons)
10.15, Ulvared 10.30, Markaryd 10.45.

Markaryds Bio

Lördag och söndag kl. 8 em.
INDIAN FIGHTER
med Kirk Douglas och Elsa Martinelli.
Barnförbudet.
Platsbest. per tel. 10088 kl. 17—19.

Vil'korligt för kioskbrött.

Sumnerbrotting har haft sammanträde under ordförandeskap av häradshövding Lars Munk af Rosensköld. En Markaryds-ungling hade tillsammans med en kamrat gjort inbrott i en kiosk i Markaryd. Han dömdes till fyra månaders straffarbete, villkorligt och med övervakning. Kamraten har tidigare fått sin dom. En

dansk medborgare fick böta 25 dagsböter för att han på riksetan norr om Markaryd kört på en framförvarande bil. En Markarydsbo som klippt sönder stängslet till sin grannes tomt under motivering att hans barn skadade sig på staketet. Staketet tillhörde grannen och osämjan dem emellan kostade tolv dagsböter. En pojke från Emma-ljunga hade utan tillstånd lånat en moped från en flickbekant. Själv påstod han att han fått tillåtelse vilket flickan bestred. Mopeden hade gått sönder och då hade flickan blivit arg och anmält saken för polisen. Dom avkunnas nästa onsdag.

Markaryds Bio

spelar på lördag och söndag "Indian fighter" med Kirk Douglas och Elsa Martinelli i huvudrollerna. Filmen som är inspelad på CinemaScope är utan tvivel en av säsongens bästa indianfilmer.

Final i Markaryd

Folkskollärare Olof Selldén, ordförande i Markaryds kommunfullmäktige, slår sista klubbslaget innan landskommunen går samman med Markaryds köping, med vilken man från nyår bildar en enhet med gemensam fullmäktigeför-

samling. På den andra bilden avtackas herr Selldén av en annan veteran i fullmäktigeförsamlingen, landstingsman Algot Lundin. Vid sidan om honom Georg Olsson, Råstorp, Centerpartiets förste man i utvidgade köpingsfullmäktige.

Markaryds realskolas styrelse upphör vid stundande årsskifte

Markaryd (LT). Styrelsen för Markaryds kommunala Realskola upphör vid årsskiftet och realskolan kommer därefter att sötas under Markaryds skolstyrelse. Vid sista sammanträdet hade man endast ett handlägga en del smärre ärenden. Bl. a. fö. ordnades samtliga lärare vid skolan, även för värdnaden.

Vid det efterföljande samkvä- hade därvid endast goda vitsord met talade realskolestyrelsens ordf. rektor Assar Frick. Han framhöll att redan innan skolan kom tillstånd möttes den med stor välvilja av ortens och om- kringliggande bygdens invånare. Den goda viljan har alltsedan dess varit rådande och realsko- lestyrelsen har manifesterat det- ta genom att utan att förfalla till slöseri så har medel bevil- jats i stor utsträckning till sko- lan så att densamma i dag står synnerligen väl rustad något som även sista inspektionen från Kungl. Skolöverstyrelsen gav belägg för. De inspekterande länskolinsp. Assar Duregård och skolinspektör Karl Lindblom

Raynor landslagstränare Kampen mot Sovjet klar

STOCKHOLM (TT). Verkställande utskottet inom Svenska Fotbollförbundet beslöt vid sitt sammanträde i Stockholm på torsdagen att enligt UK:s tillstyrkan anställa George Raynor som landslagstränare fr o m våren 1960.

Bekräftelse förelåg från Sov- jets fotbollförbund att lands- kampen Sovjet A—Sverige A skall spelas i Moskva den 28 maj och Sverige B—Sovjet B i Göteborg den 29 maj nästa år.

Vidare förelåg meddelande att Finlands Bollförbund gått med på att flytta A-, B- och U-matcherna mellan Finland och Sverige nästa år till den 22 juni. J-matchen spelas i Finland den 21 juni.

VU bordlade frågan om lands- kamp mot Brasilien liksom ev matcher 1960 mot Holland och Tjeckoslovakien, som båda sänt inbjudningar.

Tidigare hade frågan om junior- landskamp mot något utomordiskt land diskuterats men sedan styrel- sen nu fastställt J-landskamper mot Danmark, Finland och Norge under 1960 beslöt VU att tills vidare inte kontakta utomordiska länder för J-landskamper.

FLYG EJ LEGALT

VU beslöt enligt seriekommitténs förslag att avsäta Serieförbundets begäran att flyg skulle godkännas som transportsätt vid seriematcher. Serieförbundets motivering hade varit att en förening som använt flyg men försenats inte skulle be- höva lämna walk over utan få spe- la matchen vid annan tid.

Sune Andersson förklarades spel- klar för Kalmar FF fr o m 1 januari nästa år under förutsättning att han inte representerat sin förra klubb IFK Eskilstuna i någon bindande match 1959.

Stellan ätta på ranglista

Björne Mellström toppar ST:s ranglista i bordtennis. Det är det gångna årets resultat som ligger till grund för bedömandet.

- Så här ser listan i sin helhet ut:
1. Björne Mellström, Djurgården.
 2. Tony Larsson, AIK.
 3. Hans Alsér, Byttorp.
 4. Toni Alsér, Byttorp.
 5. Åke Rakell, Djurgården.
 6. Reidar Ljungström, Vingåker.
 7. Birgitta Tegner, Byttorp.
 8. Stellan Bengtsson, Falkenberg.
 9. Dan Eriksson, Vingåker.
 10. Lena Guntch, Högdal.

Landslaget i handboll

Svenska handbollsförbundets UK har till danska handboll- förbundets jubileumstävling 1—5 januari 1960 tagit ut följande trupp:

Målvakter: Jan Brändström, Lugi, Donald Lindblom, Red- bergslid, och Lennart Ring, AIK. Försvare: Lars- Axel Johansson, Majorna, Gösta Karlsson, Redbergslid, Hans Olsson, Redbergslid, och Stig Lennart Olsson, Heim. Anfalls- spelare: Rolf Almqvist, Vikin- garna, Olle Althin, Lugi, Hans Collin, AIK, Göran Helder, Lu- gi, Kjell Jarlenius, Heim, Kjell Jönsson, H 43, Hasse Karlsson, GUF, Eskilstuna, och Ulf Ri- chardsson, IFK Malmö.

VINBERGS BTK

returspelar i kväll mot Hebergs BTK. Förra veckans match slutade 6—4 till Heberg, men skärper hem- laget sig, bör siffrorna kunna svängas i egen favör. Matchen spe- las i kväll i Vinbergs bygdegård kl 19.30.

Floyd litat på Ingemar

NORTH BAY, ONTARIO (TT—Reuter).

Det verkar inte som om det skulle bli någon VM-retur för mig mot Ingemar Johansson förrän tidigast i juni om ens då, säger förre världsmästaren Floyd Patterson som i n be- finner sig på en uppväningsturné.

— Men jag tror på Ingemar. Han har lovat mig en retur och jag vet att han är en man som står vid sitt ord.

— I junimatchen, då jag för- lorade min titel, underskatta- de jag Ingemar. Numera har jag respekt för hans höger. Den är inte längre okänd för mig och jag är därför beredd att ta mig an den.

Lille men naggande gode Raynor gör come back som tränare för vårt landslag.

Internationell sport-rundtur

Intresset för Wimbledon står sig genom åren. Statistik över de senaste årens inkomster be- kräftar tävlingsens utomordent- liga, i guld mätbara, dragnings- kraft. År 1956 noterades rek- ordöverskottet på 57.709 pund, 865.000 kr. 1957 var vinsten mindre bara 48.087 pund. 1958 blev det dock åter 49.576 pund, 745.000 kr och för detta år, var- om sluteslutet inte föreligger, blir överskottet antagligen åter mer än 50.000 pund.

Nästa år arrangeras för första gången EM i volley-boll. Tretton länder har anmält sig. Tävlingsplat- sen är inte avgjord ännu.

Europamästaren i mellanvikt, Gustav Scholz, Tysklands f n bäste och framgångsrikaste boxare, siktar högt för nästa år. På programmet står en titel- match mot den starke ungaren Papp, som är Scholz' ende åter- stående utmanare av klass. Vinner Scholz denna match får han chansen att prova lyckan i USA. Hans mål är självklart: matchen om VM-titeln. Scholz vet att han måste gå flera mat- cher i USA innan amerikanska accepterar honom som VM-ut- manare.

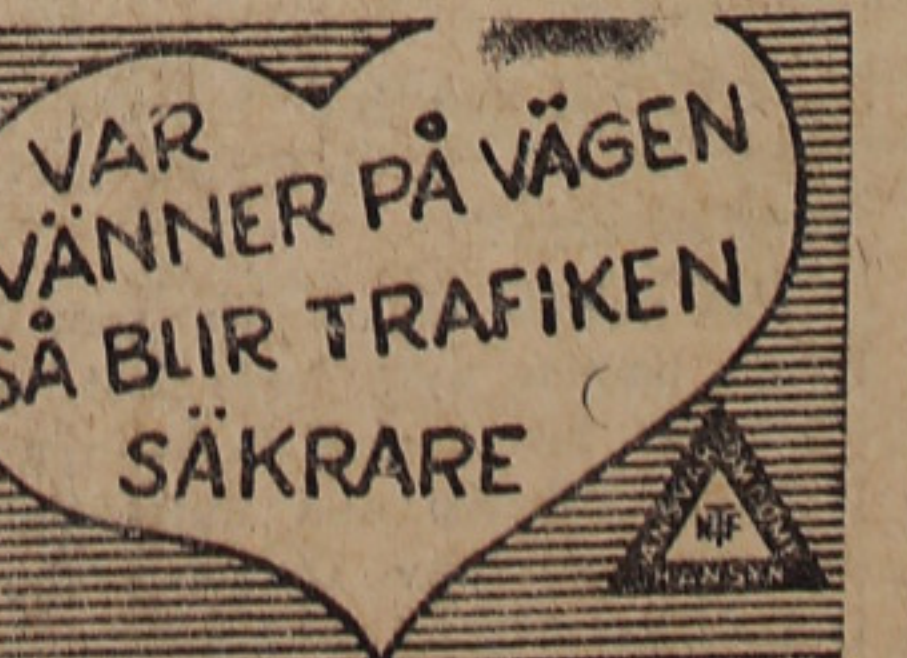
FC Gantoises mörkhyade spelare Léon Mokuna avstängdes för sex veckor. I en match mot St Trui- den slog han k o på högerbacken van Oirbeek. Det kan bli dyrt för den temperamentsfulle Mokuna. Po- lisen har blandat sig i saken och utreder huruvida slagsmålet kan åtalas.

Framgångarna för Polens fri- idrott fortsatte också i år. 11 nationella rekord förbättrades och flera av resultaten var i världsklass. Förbundstränaren Mulaek påpekar att polackerna studerat träningsmetoder i Tjeckoslovakien, Ungern och Sovjetunionen, dock utan att kritic- klöst acceptera dessa länders erfarenheter. Polen går egna vägar och resultaten visar att Polens idrott funnit sin egen stil.

Göran bröt — krock

KÖPENHAMN (TT — RB). Redan fem minuter efter starten i torsdagskvällens tretimmars for- lopp på cykel på vinterbanan i For- rum i Köpenhamn inträffade en allvarlig olyckshändelse. Det var tysken Ziegler och Göran Karlsson som råkade illa ut vid en kollision. Ziegler fick ett par tänder ut- slagna och bröt omedelbart. Göran Karlsson var neutraliserad en halv timme, varpå han fortsatte men gick snart därefter ur.

Halmstads BK rustar för en kort- varig division II-sejour. Härn- skvallrar ännu ett nyförvärv, 19- årige Bengt Hallgren från Tidan i Västergötland. Han har tidigare spelat center och inner.

Isarenan i Squaw Valley rymmer 8.500 åskådare

SQUAW VALLEY spec. Till de olympiska längdtävlingarna på skidor är nu anmald sam- manlagt 918 åkare, därav 187 manliga och 31 kvinnliga. Tävlingsarna går som bekant i McKinney Creek, vid Tahoe-sjön på gränsen mellan Californien och Nevada, 20 km från Squaw Valley. De in- leds den 19 februari med 30 km och avslutas med 50 km-loppet den 27.

De nordiska länderna kommer med de mest manstarka tripperna till dessa tävlingar, som tillsammans med backhoppning och kom- binerat officiellt kallas "Nordic events". Ett klart nordiskt inslag har också den amerikanska representationen i skidtävlingsarna och ingen behöver tveka om varifrån sådana amerikanska olympiarepre- sentanter som Karl Bohlin, Olavi Hirvonen och Charles Aker här- stammar.

Den 21-åriga Karl Bohlin var bäste amerikan på 15 och 30 km i de för- olympiska tävlingarna ifjol och han har vistats där sedan i slutet av juli. Han återvänder till USA i dagarna för att delta i ett tränings- läger i Colorado.

Elva meter snö

I Squaw Valley har nu förber- delserna inför olympiaden gått in i sitt mest hektiska skede. Men den viktigaste detaljen i en vinterolymp- iad kan de ansvariga arrangörerna

inte göra så mycket åt. Vädrets mak- ter rör ingen på. Men risken är minimal att snön inte skall räcka till, men däremot kan det möjligen bli för mycket snö. I medeltal fal- ler inte mindre än 1140 cm snö över Squaw Valley årligen och medelsnö- djupet är 274 cm. Så sent som i februari ifjol fick dalen rekordmäng- den 285 cm. Den 2.700 m höga Squaw Peak är ofta snöpuddrad redan i september, men vanligen kommer snön för att stanna i slutet av no- vember.

De olympiska tävlingarna pågår bara 11 dagar, men det har kostat 75 miljoner kronor att i Indiankinnans dal bygga alla de anlägg- ningar och göra de förberedelser som krävs för att ta emot de nära 1.000 tävlande från 34 länder som väntas. Av denna summa står den amerikanska regeringen för 20 miljoner, medan staten Califor- nien pungar ut med 40 miljoner. Nevada bidrar också med en mil- jon, eftersom Reno i Nevada är den närmaste staden, 72 km från Squaw Valley, medan det är hela 300 km till San Francisco. Biljet- inkomsterna beräknas stiga till ungefär 15 miljoner kronor.

Helt konstfruset för skridsko

Den största anläggningen är isare- nan med plats för 8.500 åskådare. Den olympiska byn har också dra- git stora kostnader. För första gån- gen på en vinterolympiad skall de tävlande förläggas till en särskild by, så att de oöstrda av publiken skall kunna ladda upp inför tävlingarna. (Farhågorna för ett extra arrange- mang till publikens förnöjelse skall

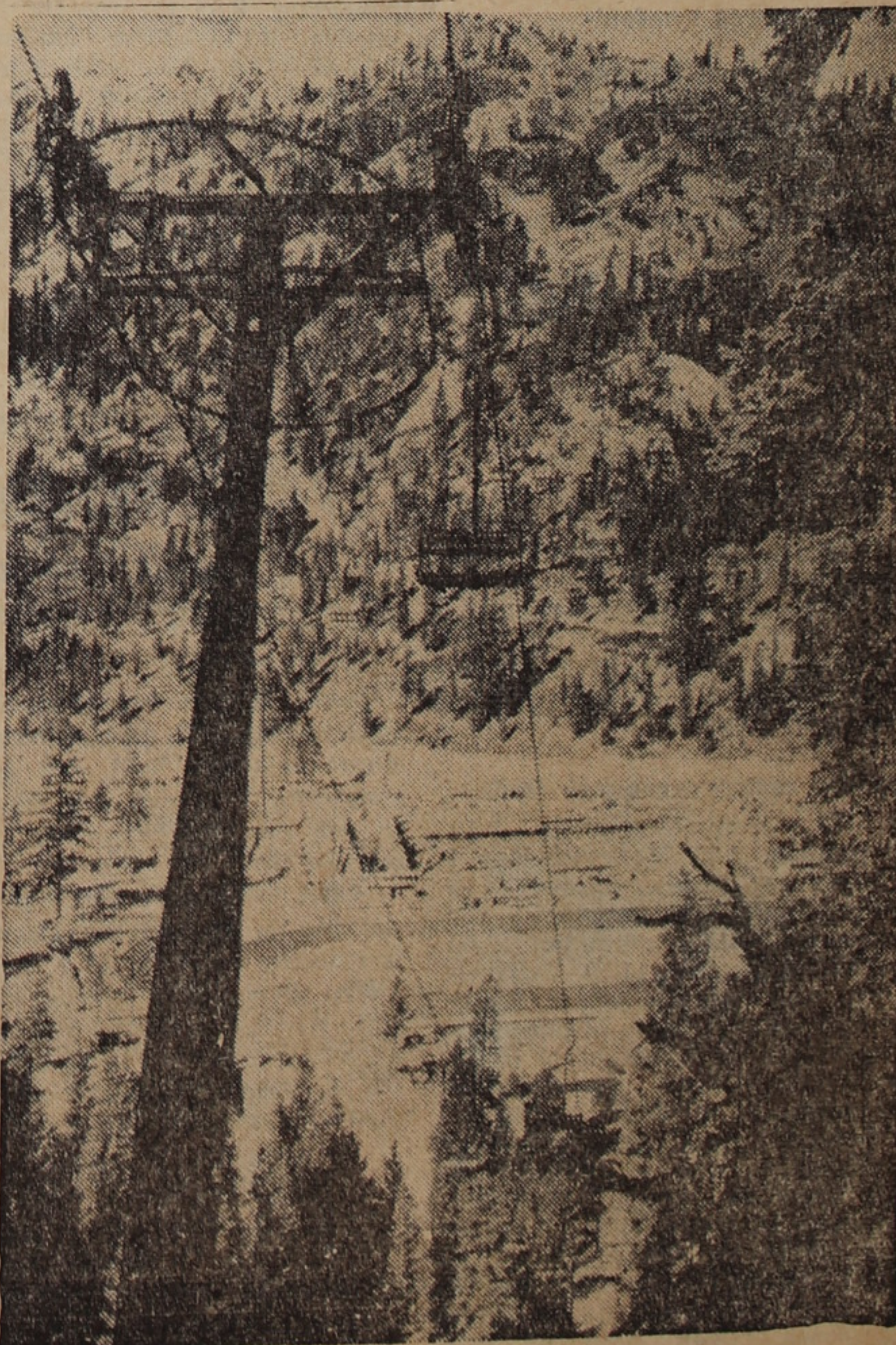
Handskrifter i grottgömma

Enligt uppgifter, som de ame- niska forskarna följande över, finns det högt uppe i bergen i republi- kens norra del hemliga gömmor, där ytterst värdefulla armeniska handskrifter befinner sig. Dessa un- dängömdes för flera hundra år se- dan, då seldschukerna, en turkisk folkstam, bröt in i Armenien.

För någon tid sedan kom den armeniske historikern Suren Ko- landsjian en av dessa gömmor på spåren. Med alpinisters hjälp tog han sig upp till den plats, där han formodade att gömstället skulle be- finna sig. Det var en grotta på mit- ten av en 200 m hög lodrät klippa. Kolandsjian upptäckte här fragment av 40 olika handskrifter från 700—1400-talen, avfattade på pergament, läderinbundna böcker med silver- tsmyskningar och några miniaty- rer av okända konstnärer. I "grot- tbiiblioteket" påträffade man också papper med gammal armenisk not- skrift, som man nu håller på att ut- tyda.

Publiken inne på isarenan skall inte bara kunna följa ishockeymat- cherna och konstskåningen, utan också få chans att samtidigt hålla ett öga på de alpina grenarna. Man pla- nerar nämligen att placera ut TV- kameror på strategiska platser längs slalom- och störtloppsbanorna och vad de fångar upp skall återges på en väldig TV-skärm inne i istadion.

Den elektronhjärnan som skall hjäl- pa till att räkna ut resultaten är se- dan länge på plats. Ingen skall be- höva vänta på resultaten av back- tävlingen och den kombinerade täv- lingen i Squaw Valley! Men elektron- hjärnan är inte bara duktig att räk- na, den har också ett perfekt minne. Där kan man mata in 2 miljoner ord, fakta om tävlingarna, deltagarnas re- sultat från tidigare olympiader o d som kan vara bra att ha till hands. Bara genom att trycka på en knapp kan pressmän och andra som snabbt behöver fakta få svar på sina frå- gor. Och eftersom den olympiska elektronhjärnan, som är av typen Ramac, alltifrån konstruktionsdagen är tvåspråkig, så svarar den alltid utan att tveka på både engelska och franska.

Snö finns det gott om i Squaw Valley.

RADIO och TV

FREDAG

den 18 december

PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon. Grammo-
fonmusik.
6.30 Morgonandakt av pastor Gösta Hedberg. Sång av Tore Gullberg.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Grammofoonmusik.
7.00 Barnens adventskalender.
7.10 Forts. på grammofoonmusiken.
7.35 Almanackan.
7.40 Morgonandakt av Rolf Rundin.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Ledaiga plater.
8.20-8.50 Allfönkonsert.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshuset.
Dagens dikt. Lunchmusik.
12.20 Jordbruk och viltvård. Nils Linnman berättar.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsnoteringar och grammofoonmusik.
12.58 Tidssignal.
13.00 Rapport av Nils Rudolfsen om hur det gamla Gävle blir modern stad.
13.20 Tonerna de gå...
14.00 Lagen i vardagen. Advokat Elin Lauritzen besvarar lyssnarfrågor.
14.30 Gammal dansmusik av Jack Gills kapell.
15.00 Riksronden.
15.10 Radioriksdagen. Kristin Lavransdotter av Sigrid Undset. Gunn Wällgren läser sista avsnittet av romanens första del, Brudkronan.
15.40 Besöksid.
16.45 Franz Schubert. Fyra sånger ur Schwanengesang.
17.00 Sjörapport.
17.10 För flickor och pojkar. Julkläve och tomtens gå.
17.35 Jazzgläntor från USA.
18.00 Grammofoonmusik. 1. Preludium ur "Arlésienne" (Georges Bizet). Romanska Schweiz symfoniorkester. Dirigent: Ernest Ansermet. 2. Nessun dorma ur "Turandot" (Giacomo Puccini) Solist: Beniamino Gigli. Philharmonia Orchestra och kör. Dirigent: Stanford Robinson. 3. Variationer över en folkvis från Capri (Louis Cahuzac). Ulysse Deleduse, piano. 4. Vals ur Svit nr 1 (Anton Arenski). Vitya Vronsky och Victor Babin, piano. 5. Potpourri ur "Gasparone" (Karl Millöcker) Solister, kör och orkester. Dirigent: Franz Marszalek. 6. Eine Geige in der Puzza (Barnabas Bakos). Barnabás Bakos, violin och orkester. 7. Morgen (Mäster-Sherman). Vera Lynn, sång. Dirigent: Johnny Douglas. 8. Tangokavaleren (Jules Sylvain-Ake Söderblom). Sven-Olof Sandberg, sång. Orkester. Dirigent: Simon Brehm. 9. Fjällbruden (Arthur Hedström). Underhållningsorkester. Dirigent: Ake Jelving. 10. Läppstift på din krage (Lewis-Goehring-Halden). Mona Green och ensembler. Sång. Hacks Björkstens orkester. 11. Du vist mir lieber als die andern (Heinz Gietz). Hubert Deuringers dragspelsensemble. 18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter Dagens eko.
19.30 Friidftsmagasin.
19.45 Ska det med musik.
20.10 Debatten.
20.20 Radiokören sjunger.
21.45 Sköfret.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 23.30 Godnattmusik.

FREDAG Program 2

17.00 P 2-timmen.
17.00 Nyheter.
17.05 Grammofoonmusik.
17.55 Nyheter.
18.00 Grammofoonmusik.
(Se P 1).
18.35-18.50 Lokalt över Norrbottens län.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Göteborgs symfoniorkester.
20.15 Karin Juel sjunger.
20.40 Trötthet i julid.
21.00 Journalen.
21.30 Semprini Serenade med pianisten Semprini och BBC:s revyorkster under ledning av Alan Paul.
22.00 Latinamerikiskt med Maria Zamora och Fiestaorkester.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30-23.00 Teater i Köpenhamn.

IBRA RADIO Fredag

19.30 Gratulationskvällen. 19.40 Mestlyskens med lyssnarna. 19.50 Mestlyskens kör. Huset. 20.00 30 minuter med Levi Pethrus. 20.30 Einar Eklund sjunger. 20.45-21.00 Aftonandakt av pastor Semmel Edestav. 22.00-22.15 Avgjorelsens stund. 22.45-23.15 Grammofoonmusik.

Danska radioprogrammet fredag

7.15 Grammofoonmusik. 8.10 Pop-musik. 8.30 Morgonandakt i Domkirken i København. 8.45 Vejrmedling. 9.05 Gymnastik for husmodre. 9.15 Skoleradio. 10.50-11.05 Legestue. 11.50 Vejrmedling. 12.00-12.30 Arhus Byorkester spiller. 12.30 Middagskoncerten. 13.55 Valutakurser m. m. 14.00 Kvindernes eftermiddagsprogram. 14.35-15.30 Musik til arbejdet. 16.00 Lidt populært italiensk, fransk og spansk. 16.20 For piger og drenge. 16.50 Dansk. 17.10 Musik for 2 navet. 17.30 Noteringer etc. 17.40 Vejrmedling. 18.00 Et nådens barn er draget ind. 18.20 Hakon Barresen. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Vers og viser fra aviser. 19.35 Presse- og informationsfrisen i USA. 20.00 Krimermusik. 20.20 Den grå by ved havet. 21.00 Let musik. 21.25 Orientering. 22.15-23.00 Underholdning. Program II. 18.00 Musik ved

Båstad

Vid tinget i Angelholm

Var i onsdags en textilarbetsare från V. Karup, som under år 1958 lämnat tre till fyra arbetskantrater dagligen medfölja hans bil till den gemensamma arbetsplatsen dömdes till 1.000 kr böter för falsk deklaration. Han hade fört in kr 3.500 för bilen på utgiftssidan på deklarationen men underlåtit att ta upp de tusenlappar han fått av kamraterna för bilturerna. Han erkände att undanhållit skett uppsättligt.

Till 60x10 kr för värdsöshet mot uppdragsförordningen dömdes en fabriklör från Greve, som under juli-augusti underlåtit att redovisa källskatt för sina anställda, för att därigenom kunna få en upp till 1000 kronor i skatt. Undanhållande röde sig om 979 kr för hans egen numerar och arbetslön. En nyårsönskan avslutar det innehållsrika förslagsbladet, som är nr. 27 i ordningen.

Pastorstämman med Båstads och Hovs församlingar hölls på onsdagen i Båstadsgränd under ordförandeskap av rektor Verner Åkerud. Överdranden höll presentationen och minnena för den avlidne Nils Bolander och arbetstidens tyst minut. Till pastoratskyrkoförvaldet valdes Henning Carlsson (Tage Kilian) och John Johansson (Edvin Hall) Hov, fru Karin Lundin (Anton Nilsson), Oscar Carlsson (Alma Runbäck), Ragnar Liljeborg (Gunnar Rosenlund), Arvid Strömblad (C. E. Wallenquist), Båstad. Till revisorer valdes Edmond Kjellberg, Båstad och Valters Nilsson. Hov. Till ombud vid ecklesiastiska förordningen valdes Alfred Johansson (Oscar Hjorth) och Henning Carlsson (Martin Linderöth).

Båstads-Hovs Församlingsblad har utkommit med ett 16-sidigt julnummer i denna vecka. Efter meddelandena å första sidan av alla helgens gudstjänster samt barn- och ungdomsfester med en varm julhälsning från utgivaren, pastoratskyrkoförvaldet, följer korta glimtar ur Församlingslivet under den gångna hösten: vi dare framföres ett tack för alla stora oförvillighet, som pastoratskyrkoförvaldet i kollekt och vid kyrkostämman har varit i år. Meddelande lämnas också om ljusstiftningen till kyrkan i Hov, varvid kyrkoherden framförde tack för allt förtroende, som inte minst på sista tiden visats honom. Den vanliga redogörelsen för döpta och döda, sedan förra numret utkom, lämnas också. Vidare refereras något av vad som hänt i vårt land på sista tiden, ägnat att ingiva våldiga farhågor för framtiden. Den gripande värdjan från

Radioavis. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Nu skal vi hygge os. 19.45 Danske sprog i Genua. 20.15 Grammofoon. 21.00 Komsammen med Finland. 22.10 Sporten. 22.20 Julehilsener til Fæderne. Program II. 18.00 Spjlet. 18.40 Aftenens program. 19.00 Aktuelt kvarter. 19.15 Operaring - plage eller hobby? 19.40 Schubert. 20.15 Ordene er sten. 20.55 Jule jazz. 21.20 Udenrigspolitisk kronik. 22.10 Dansemusik. 23.00 23.30. 23.15 Dansemusik. 0.00-1.00 Natkoncerten.

VECKANS SVENSKA TV. Fredag. 20.00 Värld i färd. Veckohelgen. 20.05 TV i julveckan. 20.25 Månadens blomna presenteras av Sven Green. 20.45 Sydafrika idag: Ett program om Victoriasfällan av Nils Svenwall. 21.10-22.00 TV-teater: Fröken Julie. Ballet i en akt av Birgit Cullberg efter August Strindbergs sorgespel.

Lördag. 18.00-18.30 Farbror Nisses julparad. 19.30 Lasse's äventyr. 20.00 Ett skepp kommer lastat. Familjeunderhållning med lekar och artister presenterad av Rolf Kirkvaag. 21.00 Aktuelt. 21.30-22.20 Fellet F. M. Q. Amerikansk kriminalfilm.

VECKANS DANSKA TV. Fredag. 20.00-20.30 Dan p'ger og drenge. 20.30 Aktuelt. 20.15 Decore. 20.30 Dansedrama. 21.00 21.15 Sportsorientering. Lördag. 17.30-18.00 En Evert Taube kavalgade. Hilsen fra Sveriges børneferiesyn. 20.00 Aktuelt. 20.15-21.30 Nordvision fra Tivolis koncertsal med vekslede solister og ensembler.

LÖRDAG

den 19 december

PROGRAM 1

6.00 Vardagsmorgon. Grammo-
fonmusik.
6.20 Morgonandakt av pastor Gösta Hedberg. Sång av Tore Gullberg.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.40 Robert Farnons orkester.
6.50 Barnens adventskalender.
7.00 Fruktosklubben.
7.35 Almanackan.
7.40 Morgonandakt av Rolf Rundin.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15-8.30 Snåbarnskvarten. 8.30-8.55 Lokalt över Sundsvall, Östersund och övre Norrland: Sammenprogram.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshuset.
Dagens dikt. Lunchmusik.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsnoteringar. Blås ut!
12.58 Tidssignal.
13.00 Lars Norrman läser en skildring från Buchara ur sin bok om Centralasien.
13.30 Sveriges bilradio.
15.00 Riksronden.
15.10 Ventilen.
15.25 Teknisk kronika.
15.40 Radiodoktorn.
15.50 Johannes Brahms. Sonat G-dur för violin och piano op. 78.
16.30 I kikaren. Gösta Blixt berättar om julens barnprogram.
16.40 Veckans löpsedel.
17.00 Sjörapport.
17.10 Klubb Fiskartorget.
18.00 Helgsmålsringning från Trolle-Lungby kyrka i Skåne.
18.10 Grammofoonmagasin.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Morokulen.
21.00 Pierre Soggers underhållningsorkester.
21.15 Bermda pianoverk.
21.50 Cirkeln slutet. Bullen Berglund berättar minnen.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Dansorkester.
23.00-24.00 Grammofoonmusik.

LÖRDAG Program 2

15.00 Riksronden.
15.10 Metronom.
15.10 Lördagsmusik.
16.00 Nyheter.
17.00 P 2-timmen.
17.00 Nyheter.
17.05 Grammofoonmusik.
17.55 Nyheter.
18.00 Jazzhörn.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 För tusen år sedan.
Ett midvinterblot vid Anunds skepp.
20.00 Otto Olsson.
Gregorianska melodier.
20.20 Människor och gränser.
20.50 Liten konsert.
21.15 Journalen.
21.45 Månadens melodier i Rio presenteras av Sergio Vidal.
22.15-22.30 Nyheter och väderlek.

IBRA RADIO Lördag

19.30 Gratulationskvällen. 19.40 Roligt att veta. 19.55 Damsekteten. Filadelfia. Bollnäs. 20.05 IBRA-föret. 20.20 Roland Bramwall sjunger. 20.30-21.00 Se din Konung kommer! 22.00-22.15 Dagspressen. hemmet och samhället. 22.45-23.15 Ruth Stenlund spelar skivor på begåran.

Danska radioprogrammet lördag

7.15 Grammofoonmusik. 8.10 Grammofoon. 8.30 Morgonandakt i Domkirken i København. 8.45 Vejrmedling. 9.05 Gymnastik for husmodre. 10.15-10.40 Skoleradio. 10.45-11.15 Musik til arbejdet. 11.50 Vejrmedling. 11.55 Pressens Radioavis. 12.00-12.30 Middagskoncert. 13.30 Kommanderens Røme og slaget i Lister Dyb. 14.00 Grammofoon. 14.30 Julekort fra danske soldater. 15.40 Meloditimen. 16.40 For piger og drenge. 17.30 Noteringer etc. 17.45 Vejrmedling. 18.00 Kærlighedens brevkasse. 18.35 Pressens

Död bland de döda

Detektivroman av H.-K. Rönblom

(55) Medan överkonstapeln jämförde siffror i sin bok med siffrorna i telegrammet satt Paul med dragningsslistan i handen och stirrade på den som om han aldrig hade sett den för.
— Det stämmer! sade överkonstapeln. En av siffrorna stämmer! Hur hänger det här ihop?
Men Paul hörde honom knappt. Han satt fortfarande med dragningsslistan i handen. Han hade klart för sig hur allsammans gått till. Han hade löst mordgåtan.

Vad vill en hind i klyftan där vargarne grina?

Onsdag 4 april Den unga damen vid Länstidningens annonsdisk lyfte bort skylten som det stod "Stängt", på, läste upp ett skap och några lådor och gaspade. Därpå öppnade hon en bänk för att ta fram spegel, läppstift och puderbox och började dagens arbete.
Hon påskyndade arbetet då hon såg en bil bromsa i utanför.

Av de tre herrarna som kom in kände hon igen överkonstapeln Bengters. Hon gav honom en uppskattande blick. Kriminalaren i hans sällskap tyckte hon sig också känna igen. Den tredje herrn i sällskapet hade hon kanske också sett, kanske inte, han hade inte ett utseende som fäste sig i minnet.
— När kommer direktören hit? frågade överkonstapeln.
— Vid notitien. Men jag kan ringa honom i bostaden om det är något.
— Vi behöver inte besvara honom. Är det där i skåpet ni har annonsvar?
Han pekade på ett skåp som den unga damen nyss hade läst upp. Det var inrett med fack, märkta från A till Ap alla innehållande buntar med brev. Damen nickade.
— Vilken annons var det som önskades? frågade hon och gjorde sig beredd att ta fram vad som kunde ifrågakomma.
— Stopp där, sade överkonstapeln. Kan man hämta svaret på vil-

ken annons som helst utan att legitimeras?
— Javisst, sade flickan en smula oroligt. Hon tyckte inte om uttrycket "legitimeras". Det lät som en offentlig inrättning. Hotande, på något sätt.
— Vänta lite, sade överkonstapeln. Vi måste ta reda på hur det här systemet arbetar. Vilken annonsör som helst kan beställa sina svar hit, inte sant?
— Ja då. Det kostar inget särskilt.
— Och när svaren kommer så sorterar ni in dem i det här skåpet?
— Ja, här ligger de tills någon hämtar dem.
Hon tog ut en handfull kuvert som var märkt A och visade dem.
— Här har vi till exempel svar till "Angeläget", "AW", "Antik byrå", "Arbetsam 1953", "Angeläget", "igen och 'Allvar bakom lek'. Det är nog en tjejejannons, det sista.
— Vad då för något? frågade den tredje herrn i sällskapet.
— Svar med foto och hej svejs om tycke uppstår, sade den medföljande kriminalaren värderfaret.
— Kan ni säga när varje särskild annons var införd i tidningen? frågade överkonstapeln.
— Vi har en liggare här, och i den för vi in alla som begär svar till avhämning.

Hon tog fram en kontorsbok i kvarto och visade den. Där stod upp till ett 20-tal signaturer antecknade för varje dag. Länstidningen var det ledande annonsorganet i bygden.
Den tredje herrn blandade sig på nytt i samtalet.
— Kom ihåg, sade han, att vi inget vet vilken annons det är fråga om. Den kan handla om precis vad som helst. Vi vet inte ens vilken dag den var införd.
Överkonstapeln betänkte Paul Kennets invändning och vände sig på nytt till damen bakom disken.
— Här ligger alltså svaren klara till avhämning för den som kommer och frågar efter dem. Men om någon vill ha sina svar skickade till sig med posten?
— Det går bra, det med. Men då tillkommer kostnad för porto.
— Hur länge kan man låta ett svar ligga och vänta? För ni gömmer väl inte på dem hur länge som helst.
— Vi gör en razzia en gång i kvartalet ungefär och tar undan de svar som har blivit för gamla. Och så sätter vi in ett meddelande i tidningen att den som svar under tiden och den signaturer ska avhämta dem.
— Det är ett finurligt gömställe, sade Paul. Här kan ett brev tydligen ligga och vänta i tre måna-

ETT ORD
PÅ VÄGEN

Herren välsigne dig och bevara dig. Herren låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig. 4 Mos. 6: 24, 25. Smart är det jul.

Men först ha vi julstoket. Det är för de flesta människor förberedelsen till julen. Och när slutligen julen kommer, så är många alldeles för trötta att få sända julen. "Nej, kommer du nu till oss med förebräelser?" frågar du i din trötthet.

Ingalunda vill jag lägga sten på bördan. Men kanske får jag sända dig en hälsning nu, då bördan är som tyngst? Vid julen, då bördan är längre än så tung, får du i alla fall så många hälsningar.

Nu en hjärtlig hälsning till dig medan du bär din bördan, som ju kan vara nog så tung, men nu är tyngre än annars, då dagarna bli långa och nätterna korta, sömnen är knapp och kroppen blir trött.

Vi se ju, hur våra vänliga butiksbiträden se utvakade och

bleka ut, och hur våra snälla och flitiga tjänarinnor äro obeskrivligt uttröttade.

Och mor, hon skall ha allting färdigt i rätt tid, både hus och barn och tvätt och bak och julgran och julkappar. Vi se nog, att hon är trött, även om hon icke själv vill medge att hon är det. Och far, som knogar från morgon till kväll och längre med han suckar ofta på vägen hem: "Hur skall man få pengarna att täcka?" Han ville ju så gärna bereda dem alla glädje därhemma till julen.

Jag vet inte riktigt, varför det är så, att vi alla måste utvärda julstoket, innan vi nå fram till julen. Jag anar att det är en fiendes hand som är med i spelet, hans som från början icke ville att det skulle bli jul på jorden.

Men när vi nu en gång måste genomlida julstoket, så vill jag önska att Herren må välsigna dig och bevara dig i dessa prövningsdagar.

nytt
och
flytt

Dagens namn

ABRAHAM

Solen går upp kl. 8.54 och ned kl. 15.22.

Morgondagens namn

ISAK

Solen går upp kl. 8.55 och ned kl. 15.23.

Nu har du särskilt behov därav.

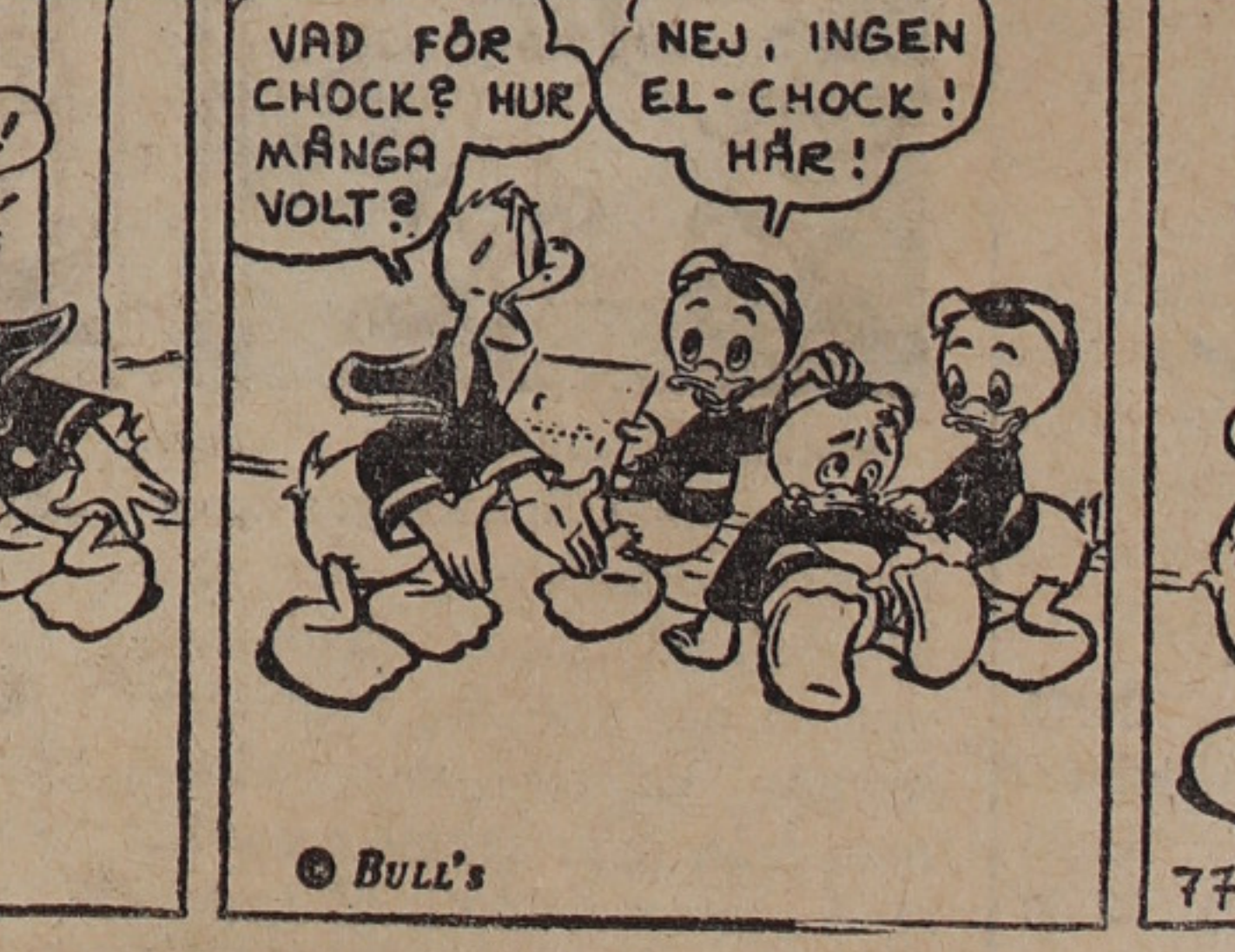
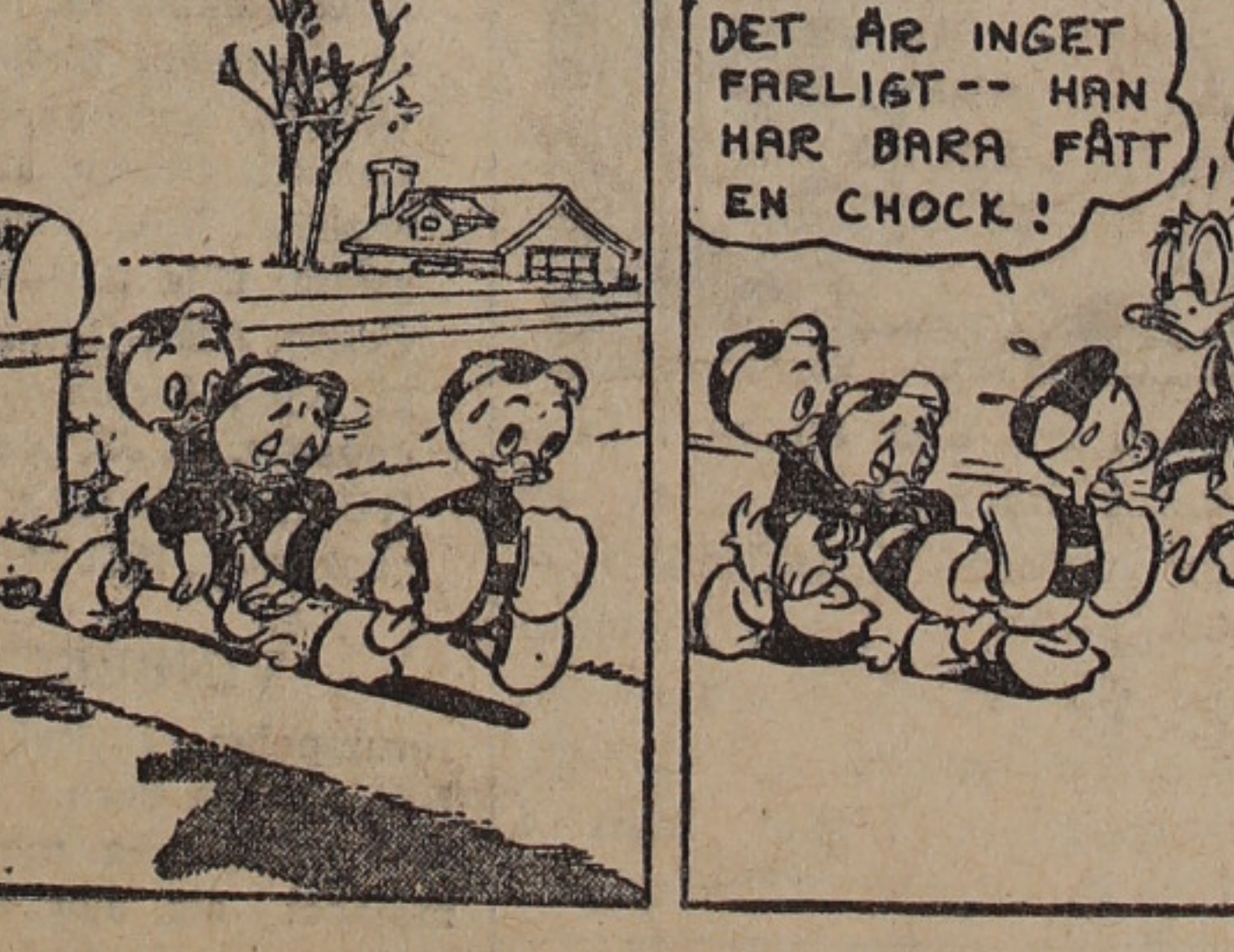
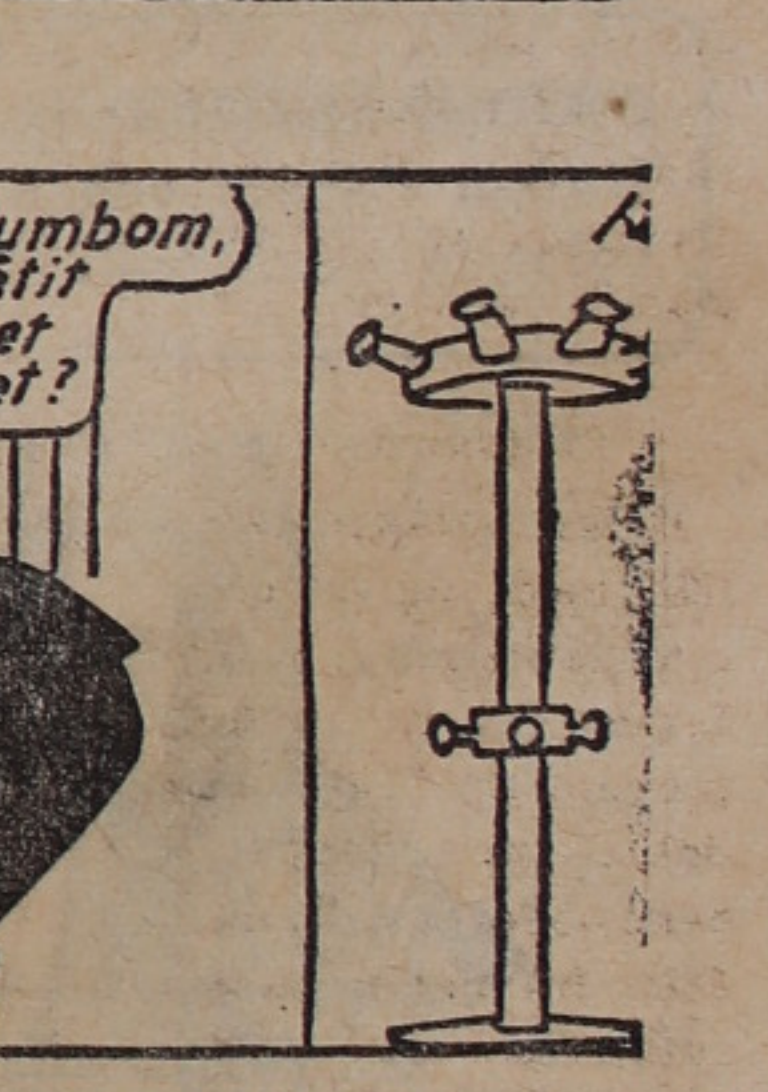
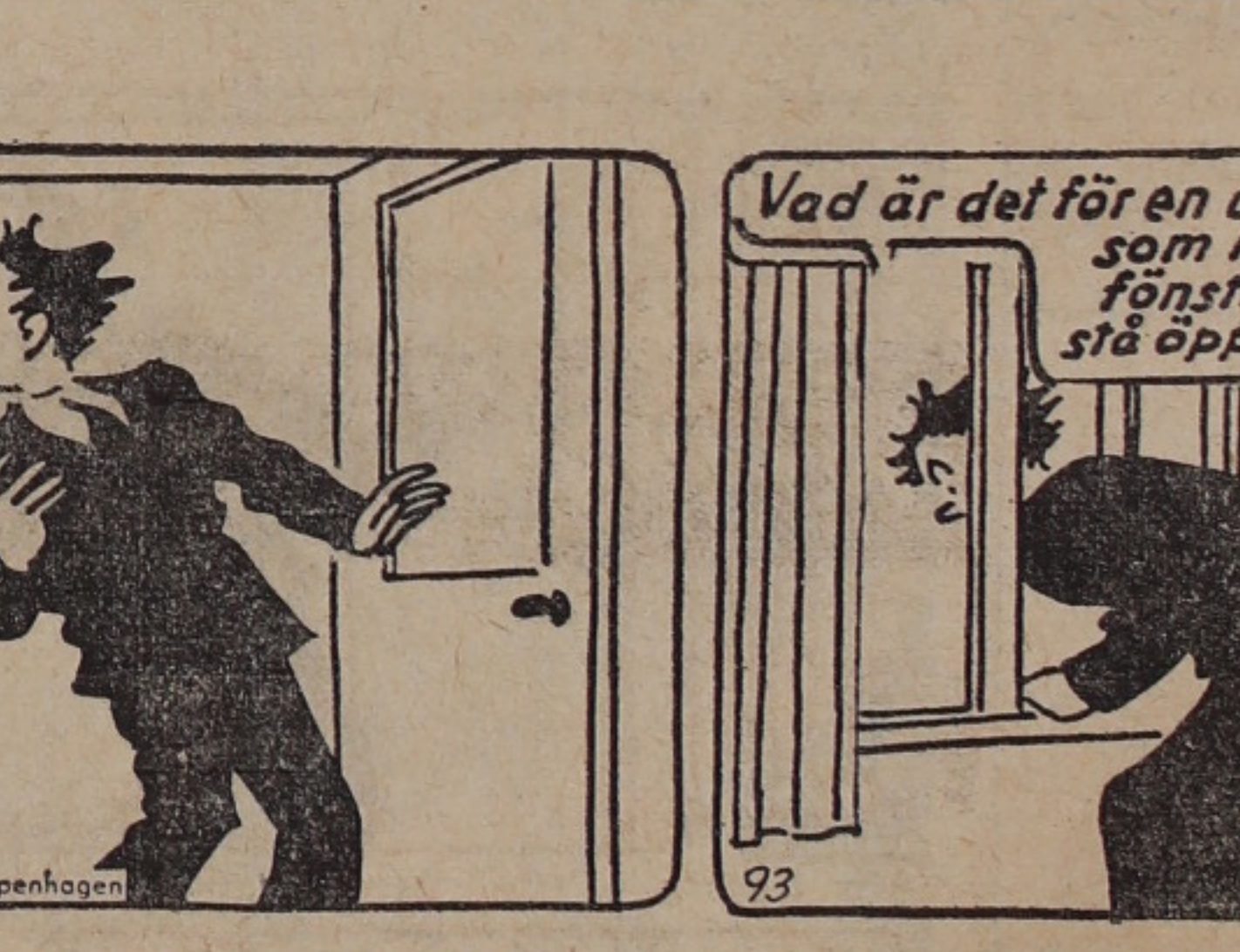
tag
stöd
kurs
hos HERMODS

Prenumerera på LT

BILLMANNEN

FILIP och MAJKE

KALLE ANKA

hans underordnade skyndade till för att göra sig nyttig.
— Säg fröken, sade han, finns det någonstans där vi kan sitta något så när osedda och hålla ögat på dem som kommer och går?

— Ja, då kan ni förstås inte sitta här bredvid mig, sade damen med tydlig besvikelse i rösten. Ni får sitta bakom telefonistens växelbord. Och, tillade hon uppförningsrikt, när någon kommer och hämtar annonsvar så kan jag visst svagt, så vet ni.

Överkonstapeln accepterade platsen bakom växelbordet men avböjde bestämt visslandet. Några stolar hämtades, de satte sig ned och vaktjänstgöringen tog sin början. Det var en ganska gle ström av besökande på morgonen. Några småannonser mottogs, betalades och bokfördes i en kladd. En besökande till redaktionen ombads att gå en trappa upp. En medelålders person med loj uppsyn bad att få hämta svaren till "Arbetsam 1953". Ett månadsgammalt lösnummer beställdes och framletades.

— Jag hoppas att er uträkning är riktig, sade överkonstapeln i lägmald ton till Paul. Slugt uträkna är det i varje fall.

(Forts)

Esperanto — Doktor Zamenhofs verk

"På gatan i min olyckliga födelsestad kom en folkhop beväpnad med hackor och järnstänger och kastade sig som vilddjur över andra stadsbor, vars enda brott bestod i att de talade ett annat språk och hade en annan religion än dessa vildar".

Den som skrev dessa rader hette Ludvig Lazar Zamenhof. Kanske är hans namn känt. Om inte, så känner alla säkerligen hans verk, ty Zamenhof är skaparen av Esperanto, det internationella språket. Han föddes för närmare 100 år sedan — den 15 dec 1859 — i Bialystok, en stad vid Polens gräns mot Litauen och Vitryssland, och där bodde sida vid sida — men inte i samförstånd — invånare med högst olika språk och religion.

De fördomar och den antagonism, som skakade detta Babels torn, upprörde den unge Zamenhof. Tjänstemännen var ortodoxa och talade ryska, adeln, som mestadels var romerska katoliker, talade polska, medelklassen och bönderna prövade på att göra sig förstådda på litauiska eller vitryska, och affärsmännen, som mestadels var judar, talade jiddish och bodde i en särskild stadsdel. Olika språk, religion och seder samt hotfulla fördomar, allt tävlade om att sätta upp invånarna i Bialystok mot varandra.

Språksvårigheter vållade tragedier

För en känslig pojke, som tillhörde en grupp, vilken lättast uttryckte sig på ett halvt utdött språk men måste stappla sig fram på något av omgivningens språk, blev konflikterna tragedier. Redan som mycket ung fick han klart för sig, att ett gemensamt språk skulle kunna fälla åtminstone en del av de murar, som skiljer folken åt. Denna idé följde honom sedan hela hans barndom och ungdomsåren i Warszawa, där den unge Ludvig gick igenom gymnasiet, och den följde honom till Moskva, där han studerade medicin, och till Wien, där han specialiserade sig på oftalmologi, och slutligen åter till Warszawa, där han etablerade sig som ögonläkare.

Av sin far hade han ärvt språköra. Han talade flytande tre språk: ryska, polska och tyska. Han läste med lätthet tre andra: latin, hebreiska och franska, för att nu inte tala om jiddish. Han gjorde dessutom en mer yttlig bekantskap med engelska, italienska och flera andra språk.

Hans kunskaper i engelska och franska lärde honom, att ett språk mycket väl kan reda sig utan de komplicerade deklinationer och konjugationer, som karakteriserar slaviska språk. Hans studier i ryska och tyska övertygade honom om att en regelstyrd användning av suffix och prefix skulle göra det möjligt att avsevärt reducera ett språks ordförråd. Och slutligen lärde honom franskan och tyskan värdet av bestämda artikeln.

Grammatik med 16 regler

Dessa språkstudier krönte han år 1887 med utgivande av en lärobok i internationellt språk (Internacia Lingvo) och använde därvid som pseudonym "Doktoro Esperanto" (En doktor som hoppas). Denna utgåva bekostades av Zamenhofs svärfader. Där framlade han principerna på ryska för "la lingvo" och bifogade en ordlista, huvudsakligen grundad på franska ordrotter, prefix och suffix, som lämpade sig för detta ordförråd, och slutligen en grammatik av häpnadsväckande enkelhet i sjuhundra 16 regler. På denna utgåva följde andra läroböcker, först en engelsk och en svensk, varefter en ordbok och ett antal översättningar utgavs de närmaste åren. Samtidigt anmälde sig anhängare av idén i Polen och sedan i Tyskland, Bulgarien och Ryssland. År 1894 kom som en stor nyhet underrättelsen, att Leo Tolstoj anslutit sig till rörelsen och skrivit i tidningen "Posrednik": "... Efter två timmars studier kunde jag om inte skriva så dock flytande läsa esperanto..." Han rekommenderade alla att lära detta språk, "ty vad man offerar är högst obetydligt, men vad man vinner är så överväldigande, att ingen borde vägra att göra ett försök".

År 1905 hölls i Boulogne den första internationella kongressen på esperanto. Den blygsamme Zamenhof, som med sin lustu gjorde den långa resan från Polen i den tidens 3:e klass blev förfärad inför mötandet i Paris. Han tilldelades riddartecknet av hederslegionen, och han fick dinera högst uppe i Eiffeltornet med en lysande samling lärde. Men endast glädje väntade honom i Boulogne: 800 kongressdeltagare från 30 länder var där församlade, och vid deras överläggningar och privata samtal användes uteslutande esperanto. Det internationella språket var med detta en realitet, en överraskning för många, en triumf för den arbetssamma initiativtagaren.

Inte ett mål utan ett medel
Kongressen gav Zamenhof tillfälle

Ett 100-årsminne:

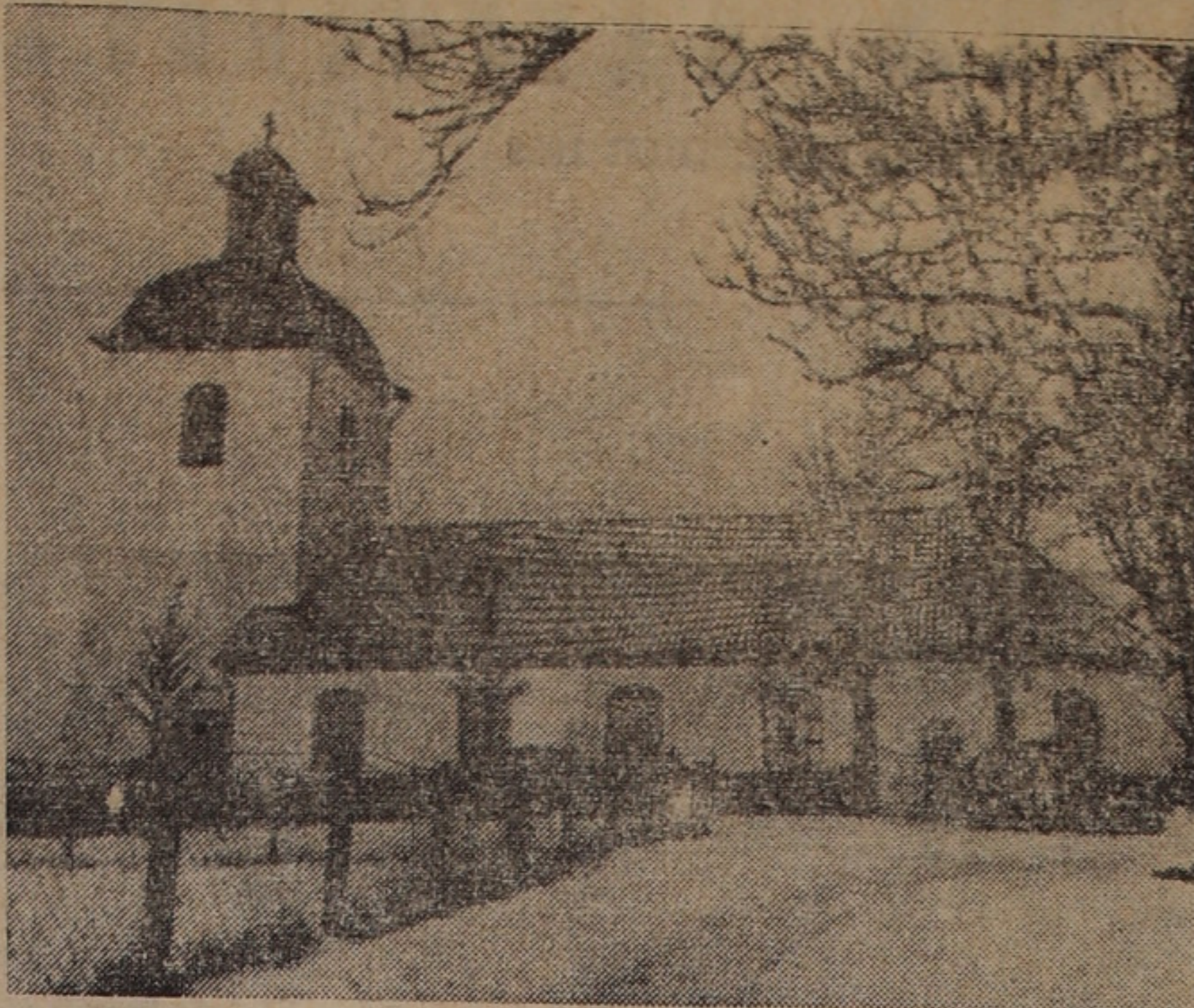
Den 15 december 1959 föddes i Bialystok, en stad vid Polens gräns mot Litauen och Vitryssland, doktor L. L. Zamenhof. Inför 100-årsdagen av hans födelse har UNESCO:s tidning "Courier" låtit publicera en artikel som här återges i översättning.

att uppehålla sig vid verkets moraliska och sociala värden. Esperanto var inte ett mål utan ett medel att bidra till bättre förståelse folken emellan. Det var ett steg mot en enad värld. Han utvecklade detta följande år vid kongressen i Geneve, han gav uttryck åt sin fasta förvisning, att det internationella språket främst var ett medel att närma folken till varandra. Denna roll som vägsvisare syntes honom så viktig, att han 1912 vägrade att mottaga någon hederspost vid kongressen. Han ville värna sin personliga frihet, och han överlät även språkfrågorna till den Esperanto-akademi av författare och experter, som sedan dess haft i uppdrag att kontrollera språkets utveckling.

På en raskonferens i London hade Zamenhof 1911 framlagt ett utlåtande, som bl a innehållit den vetenskapliga tesen: Skillnader i språk och tradition betyder mycket mer än skillnader i fysiskt avseende. För honom var det främst språken och de religiösa sedvänjorna, som skilde folken åt. För att närma dem till varandra hade han framlagt ett neutralt språk och därmed byggt en lika neutral etisk bas.

Det var denna idé, som han beredde sig att utveckla vid kongressen 1914, då kriget bröt ut. Det var för Zamenhof ett fruktansvärt slag. I det ockuperade Warszawa hade han dock krafter nog för att år 1915 trots en allvarlig hjärtåkomma skriva ett öppet brev till världens diplomater, i vilket han underströk, att den främsta plikten för författare var att garantera alla raser och alla minoriteter jämlikhet och frihet inom det land, där de bodde. Han dog den 14 april 1917.

Zamenhof föreslåg, att esperanto skulle komma att utvecklas i enlighet med lagarna för alla levande språk, och han misstog sig inte i detta stycke. Från 904 ordrotter, som kunde bilda nära 10.000 ord (1887) har språket nu nått fram till inemot 100.000 ord, baserade på 7.800 ordrotter. Zamenhof bidrog mycket till detta berikande av språket, inte endast genom sina poesi, sina tal och artiklar, utan även genom sina talrika översättningar till esperanto, bl a av Gamla Testamentet, som han

Surteby nyrestaurerade kyrka.

Surteby kyrka återinviges Restaurerad för 150.000

I dag, tisdag, återinviger biskop Bo Gierst, Surteby kyrka, som varit föremål för en omfattande såväl yttre som inre restaurering. Biskopen kommer att assisteras av pastoratets kyrkoherde, Olof Lindhardt, samt kontraktsprostarna Kaspar Johnsson, Berghem, Herder Block, Örby, Gustaf Ahlberg, Falkenberg, kyrkoherdarna Ernst Johansson, Istorp, Gösta Bergström, Sättilä, komministerna Bertil Svensson, Hyssna, Orvar Svegelius, Öxnevala, och Sven Brohall, Fotiskäl.

Den nuvarande kyrkan i Surteby

översatte i dess helhet från hebreisk text.

Rörelsen utvecklas stort

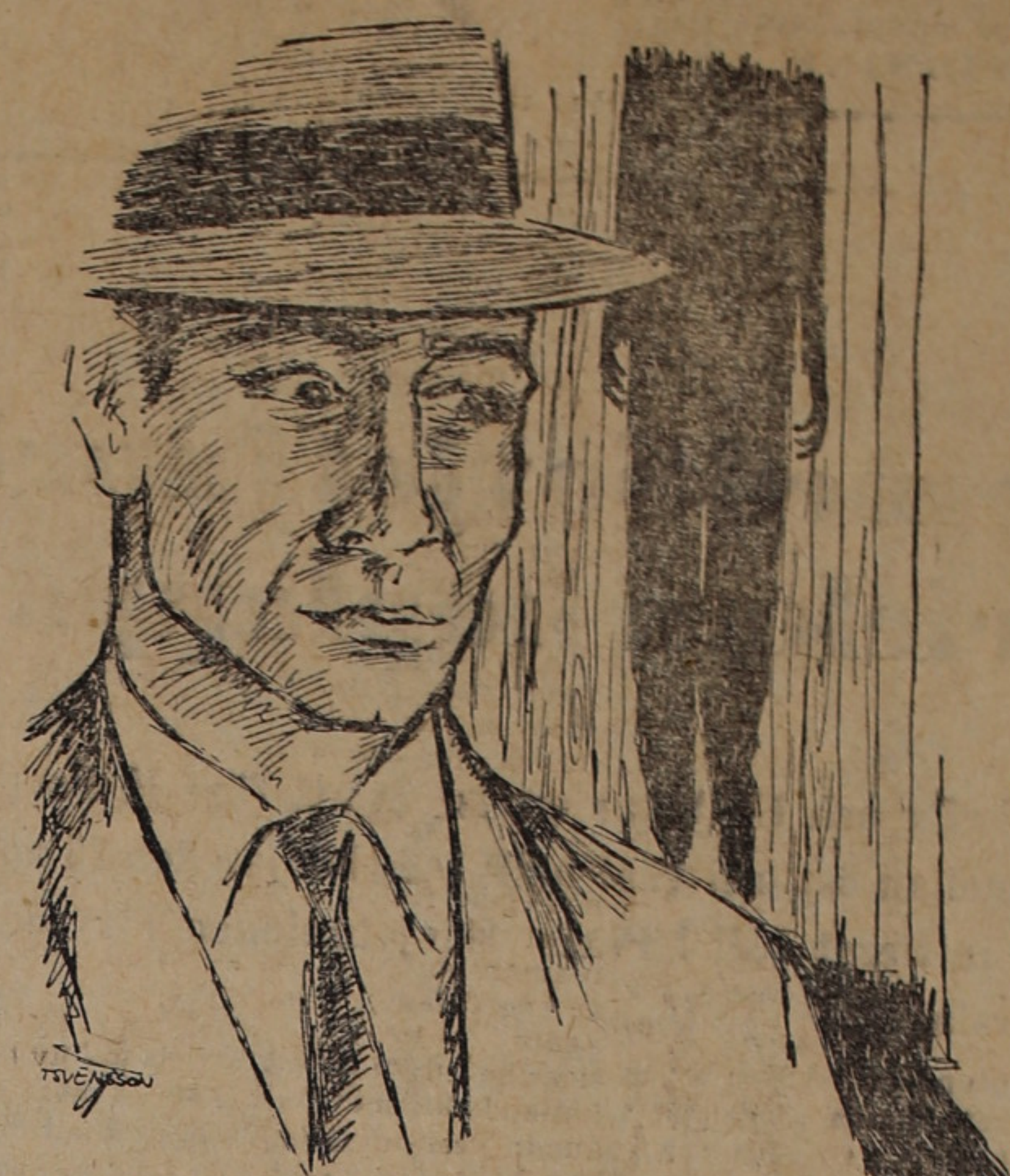
Två världskrig och diktaturer har förstört många esperantoorganisationer och esperantobibliotek, men de har inte kunnat slå ned språket eller de ideal som inspirerade Zamenhof. Esperanto räknar i dag hundratals entusiaster, och dess litteratur i originalverk och översättningar uppgår till nära 50.000 volymer. Läroplaner och kursverksamhet finns vid 31 universitet, och undervisning i det internationella språket har införts i skolor i 22 länder, för att inte nämna alla de otaliga aftonkurserna överallt i vår värld. I Europa räknar vi 19 radiostationer, som regelbundet har utsendningar på esperanto. Överallt återupptar esperantoorganisationerna och börjar att på nytt arbeta. Zamenhofs 100-årsdag firas över hela världen icke blott av esperantosammanslutningar utan även av många olika organisationer, som vill hylla Esperantos skapare och hans talrika översättningar till esperanto, bl a av Gamla Testamentet, som han

Françoise Niederhausen

by saknar handlingar i pastoratsarkivet, men där den står har det sannolikt varit kyrkplats sedan medeltiden. Predikstolen är emelleritid från 1600-talet och baldakinen ovanför är märkt med Carl XII:s monogram. Själva kyrkkroppen och tornet är uppförda av gråsten och kalkrappade. Denna ytterterrassering har på sistone börjat lossna. För att nu få ordning och helhet i det här, så har den gamla putsbeläggningen helt avlägsnats intill själva grästensmurningen, vilken därefter försetts med ny rapping som vitlittmat. Vidare har kyrkan försetts med nytt yttertak av enkupig tegel.

Kyrkrummet har försetts med nya, breda och bekväma sitar, men de gamla gavlarna och ryggstöden har bibehållits. Mittgången genom kyrkans längdskepp har belagts med nytt golv av handslaget tegel och koret har också fått nytt golv av kalksten. Golvets inom altartavlan har höjts omkring ett trappsteg och altaret har sänkts något. Vidare har träskulpturerna — föreställande Mästaren och några av hans lärjungar — vid altaret blivit liksom mera friställda genom borttagandet av en del omgivande nischer. Sakristian har fått sitt utrymme fördubblat genom att det intilliggande pannrummet tagits i anspråk. Oljeaggregat har installerats för uppvärmningen, och det elektriska har lagts om och utvidgats med ytterbelysning.

Kyrkans gamla takmålningar ska

— Det är inte självmord, det är mord, sa privatdetektiven Landing.

Kommissarie Cunter pratade med sin vän privatdetektiven John Landing genom den öppna sidorutan på radiobilen, då kommissarien anropades i radiotelefonen.

Kommissarien grep luren. Cunter här. Vad gäller saken? Kom.

— Död man funnen på Tisdemansgatan 72, troligen självmord. Uppfattat? Kom.

— Klart. Jag åker dit. Något mera? Kom.

— Det var allt. Slut.

Kommissarie Cunter vände sig till John Landing och sa: Du kan hoppa in och följa med... men lägg dej inte i jobbet, tillade han smått retfullt. Det tycks förresten vara självmord.

— Okej, jag åker med efter som jag ändå är på väg åt det hållet. Och jag ska inte knysa, bror. Lita på mej.

De skratade bägge två. John Landing visste mycket väl om kommissariens Cunters aversion mot privatdeckare — vilket dock inte hindrade att deras goda vänskap bestått genom åren.

John Landing följde efter portvakten, Cunter och konstapeln. Man kan ju alltid ta sej en lott på stackarn, tänkte han och log åt Cunters varning.

I ett av de numrerade källarutrymmena, som stod till hyresgästernas förfogande, dینگlade en medelålders karl

i ett bastant rep. Kommissarie Cunter såg sej omkring, granskade knutarna på repet, tittade på lädan som mannen använde för att hålla sig kvar på alla åtta händer som han sparat undan den för att få fall på kroppen. Det var det vanliga förfarandet vid såna här handlingar. Kommissarien tycktes också finna att det var ett helt vanligt självmord, tänkte John Landing.

— Tja, ett typiskt självmord... stackare där, sa kommissarien med en blick på den döde, gjorde helt om och gick mot dörren. Där vände han sej om och sa: — Jag ringer ambulansen. Adjö!

Han skulle just vända och gå, då han varseblev Landing, som stod kvar.

— Va, ska du stanna? Sa smålog han spetsundigt: Kanske din intuition säger att det är ett mord?

Hans leende blev ännu bredare.

— Nej, sa John Landing, inte min intuition men den här säger att det är mord. Han sparkade till trälådan. Leendet dog bort i kommissariens Cunters ansikte och han sa nästan vasst:

Av Gunnar Nordström

Göta kanal stängd för säsongen

MOTALA (TT) Göta kanal stängdes på måndagen för säsongen på grund av issvårigheter.

Några siffror för årets seglation är ännu inte klara. Så mycket kan dock konstateras redan nu, säger driftsledaren överstejtnant Bo Klint i Motala, att säsongen inte varit särskilt god. Mitt under säsongen inträffade en ljusning men den blev av tillfällig karaktär.

också restaureras. Det är konservator C O Svensson, Göteborg, som fått i uppdrag att framtaga övermalade partier i taket. Den gamla målningen översmetades på 1800-talet med en mörk färgnyans. Nu är det meningen att den underliggande ljusare färgtonen skall komma till heders igen.

Det gamla bårhuset vid kyrkogårdens ena hörn har också restaurerats. Den lilla vitrappade stenbyggnaden uppfördes för länge sedan till bårhus. Under en följd av år användes den också för detta ändamål, men med tiden kom det ur bruk att använda byggnaden här för, utan den har i stället använts som förvaringsrum för diverse redskap m m. I samband med kyrkans restaurering har det gamla bårhuset åter upprustats och gjorts stanningsfullt. Bl a har anordnats ett litet välkomponerat altare, och ett tråkrors av ek bidragit till andaktsstämningen. För den konstnärliga utformningen har konstnären Silén, Göteborg, svarat. Bårhuset kommer att invigas strax före nyinvigningen av kyrkan.

Huvudentreprenör för kyrkans restaurering har varit byggnadsfirman Brödrerna Karlsson, Horred. Hela detta kyrkoberbe beräknas draga en kostnad på omkring 150.000 kr.

Efter återinvigningsakten bjuder församlingen de närvarande på kyrkkaffe i prästgården.

Gåvor till Surteby kyrka

I samband med dagens återinvigning har fru Anna Fredberg, Haraldsgård, Björketorp, skänkt ett par fina blomstervaser av äkta silver, att placeras på altaret. Det kan också nämnas att kyrkliga sykkretsen skänkt textilier och möbler till den nya sakristian.

BIL 18 anropas

— Den där... jaha, jaha, vill herr privatdetektiven kanske förklara sej närmare. Jag är idel öra.

— Bra, sa John Landing. Den här mannen vägde säkert sina modiga 85 kg. Jag väger 73. Titta nu här.

Han steg upp på lädan, som brakade ihop med detsamma. — Det är alltför tunna och dälla bräder i lädan för att den ska ha hållit den dödes intill föraktliga kroppstygnd.

Kommissarie Cunter steg in i rummet igen med ett förlåget leende.

— Sannerligen har du inte rätt, John, sa han. Kan du kanske tala om vem mördaren är också?

Vid de sista orden återfick hans röst lite av sin förtvrande spydighet.

— Tja, du kan ju fråga den där!

John Landing pekade på en stor, lite grovbuggen karl, som stod utanför dörren bland de andra nyfikna hyresgästerna. — Varför tror du...?

Kommissarie Cunter verkade nästan chockad.

— Han bleknade och flackade med blicken när jag pekade det här med lädan. Den utpekade bröt sej ut ur gruppen och tänkte fly men stoppades av Landing, som med ett par språng nådde honom.

— Menar ni, att Morvin här skulle ha mördat Bogen? Visserligen har det viskats om svartjuka... Morvins fru... men mord... nå... stötte portvakten fram och såg på dem.

— Där har du motivet också, Cunter, sa John Landing. Klarar du resten själv nu? Du kan ju börja med att ta hand om mördaren.

Kommissarie Cunter gav Landing ett bönfallande ögonkast, som sa: — Snälla du, håll mun!

Och så gjorde han ett tecken åt konstapeln att ta hand om den skyldige.

Böndernas hus i Stockholm

Bilden visar Lantbruksförbundets nyinvidga fastighet, belägen vid förbundets gamla adress, Klara Östra Kyrkogata 12 i Stockholm. Huset, som har elva plan inklusive de fyra källarvåningarna, har ritats av arkitekten på förbundets dotterföretag LBF med arkitekt SAR Måns Forsell som ledare. Tillkomsten av den nya fastigheten innebär att så gott

som hela Lantbruksförbundets personal, drygt 200 personer, i Stockholm nu är samlad under ett tak. Det ger möjlighet till effektivisering och rationalisering av verksamheten, eftersom förbundet tidigare haft upp till 16 olika kontor i stan. Huvuddelen av Lantbruksförbundets anställda arbetar på kontoren i landsorten.

Öppenhjärtig herre

Den religiöse fältmarskalken greve Hamilton förde alltid ett fritt språk hos Adolf Fredrik och hans drottning Lovisa Ulrika. En dag förvånade sig drottningen över Hamiltons barnafromma syn på helvetesläran och yttrade:

— Och ni, fältmarskalk, ni tror på helvete. Fy då!

Den förargade krigaren svarade:

— Ja, om det inte finns så riskerar jag ingenting. Men skulle det finnas så måste Ers Majt på min ära ta sig i akt!

Kungen ville senare blidka den mäktige mannen och överlämnade en snusdosa av trä som han själv svarvat. Hamilton tackade underdånigt men replikerade samtidigt:

— Emelleritid skulle jag föredra en kung som var guldsmed hellre än svarvat!

SmåTT

127.000 lädor spanska julapeisner kom på måndagen till Sverige. Sändningen fördelades på tre kölar, nämligen svenska Lloyds m/s Rigel som anläppte Göteborg med 53.000 lädor, Almeria som kom till Stockholm med 45.000 och Siella som angjorde Malmö med 29.000 lädor.

Tre brittiska flickor som skaffat sig en lastbil för 15 pund (omkring 225 kr) för att åka genom Sahara till dr Schweiz i Lambarene från Nordengland fick motorstopp 200 m från startpunkten. En tillkallad mekaniker konstaterade att det inte lönade sig att reparera felet. Nu låter flickorna i stället. (TT-Reuter)

PRENUMERERA

VILL NI
veta vad som händer i södra
Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

FREDAGEN DEN 18 DECEMBER 1959

SÖKER NI
kontakt med befolkningen
i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Toppmöte med Sovjet i april NATO-sprickan hoplappad

PARIS (TT—AFP).

Storbritannien, Frankrike och USA har enats om att föreslå Sovjetunionen att toppmötet mellan öst och väst hålls med början den 25 april nästa år, säger man på initierat håll i Paris. Sovjetunionen lär redan vara införstådd med förslaget.

NATO:s generalsekreterare Paul-Henri Spaak förklarade på torsdagskvällen att det inte existerar någon kris inom NATO, inte ens någon oro. Generalsekreteraren, som talade på en presskonferens efter avslutningen av första avdelningen av NATO-rådets sammanträde i Paris, berättade att samtliga deltagande ministrar hade understrukit vikten av att atlantalliansen består.

Spaak tillade att alliansen är nödvändig även om avspänningen skulle bekräftas eftersom de problemen som kommer att uppstå kräver enighet hos västern. Han medgav att meningsmotsättningar råder om de militära problemen men tillfogade att det inte är fråga om någon kris. Meningskiljaktheterna har till största delen orsakats av missförstånd, sade han.

Generalsekreteraren berörde den tvist som påstås ha uppstått inom NATO beträffande trupparnas integration och anmärkte att han för egen del inte ansåg att NATO var någon integrerad organisation på det sätt som den europeiska försvarens gemenskap en gång hade varit avsedd att bli.

Spaak omtalade att ansenliga framsteg hade gjorts på flygets område och att alla hade varit överens om nödvändigheten av viss teknisk samordning. Han antydde vidare att frågan om flottstyrkorna inte hade tagits upp till diskussion av rådet och sade att motsättningar fortfarande råder beträffande atomvapen.

Generalsekreteraren upplyste slutligen att förslaget hade framförts om att USA:s, Englands, Frankrikes och Västtysklands utrikesministrar skulle träffas före toppkonferensen mellan öst och väst. Några invändningar häremot hade inte rests, sade han.

TIOARSPLAN

NATO:s ministerråd tillkännagav i en officiell kommuniké på torsdagskvällen att det givit organisationens permanenta råd i uppdrag att utarbeta en tioårsplan om atlantpaktens mål på de politiska, militära, vetenskapliga och ekonomiska områdena samt i fråga om nedrustningskontrollen. I det ständiga rådet företogs de femton medlemsländerna av sina ambassadörer.

Den tioårsplan som åsyftas skall enligt iakttagare bygga på den plan som den amerikanske utrikesministern Herter presenterade för några dagar sedan. Den uppskisserar i fem punkter hur NATO bör utvecklas under det närmaste decenniet.

HERTERPLANEN

VÄNDPUNKT
"Herter-planen" betecknades

Brandman pyroman Erkänner 10 bränder

STOCKHOLM (TT)

En 22-årig brandman i Nacka borgarbrandkår har erkänt att han, den 10 maj—23 juni i år anslade tio bränder i Erstaviksskogen i Nacka samt att han den 18 september gjorde sig skyldig till falskt larm.

Mannen togs i förhör den 6 december efter det att polisen i Nacka bedrivit ett intensivt spaningsarbete sedan tidigt i somras. Det framkom därunder att han vid flera tillfällen varit synlig antingen omedelbart före eller omedelbart efter det att bränderna upptäckts. Han sitter nu häktad efter att först ha erkänt det falska larmet. Efter ytterligare förhör erkände han sedan den enda branden efter den andra. Bränderna rubriceras som mordbränder och mannen skall genomgå stor sinnesundersökning, omtalar förste kriminalassistent Stig Westman i Nacka.

De bränder som brandmannen erkänt har samtliga anlagts nära gränsen till Alta och Kolarängen. De skogsytor som härjats är från 1 till 2.500 kvm. Fyra bostadshus

på torsdagskvällen av en delegat som en vändpunkt i västs historia. Orsaken är att den täcker inte bara det militära området utan också den politiska och ekonomiska utvecklingen.

Ministerrådet omtalade också att NATO:s nuvarande försvarsplaner kommer att förbli i kraft med

Lewi Pethrus:

Ibra tystnar ej Vi kommer igen

STOCKHOLM (TT)

Att Ibra radio kommer att tystna är en sanning med modifikation, sade pastor Lewi Pethrus i en intervju med anledning av att Ibra-sändningarna från Tanger upphörde den 22 december. Ibra kommer att tystna från Tanger men vi ämnar fortsätta våra radioverksamhet ändå. Ibratligvis förut vetat att Ibra skulle få upphöra radioverksamhet där men det definitiva beskedet fick vi härom dagen.

Vi har flera kontakter som vi ligger i underhandlingar med och vi hoppas att kunna komma till ett så snart beslut som möjligt, omtalade pastor Pethrus. Vi kommer inte så långt vi nu kan se att säga upp personalen. Dessutom har vi kontinuerlig verksamhet på annat håll. Vi har utsändningar från radiostationer i Bolivia, Kongo och Japan, så vi lägger inte ned verksamheten. Vi hoppas snart komma i gång på annan plats.

Finansieringen har hittills gått bra. Vi har kunnat fullfölja våra förpliktelser och det är inte av ekonomiska skäl som vi lägger ned vår radioverksamhet i Tanger. Det är helt enkelt på grund av att Marockos regering vill nationalisera radioverksamheten.

hålls till att Sovjets militära makt alltjämt ökar. Rådets medlemmar var också fullt eniga om att beslutssamma ansträngningar är absolut nödvändiga om NATO:s styrka skall kunna hållas på erforderlig nivå. Denna uppgift ligger förvisso inom möjligheternas gränser för alliansen som helhet betraktad, hette det.

Julskinkan ej billigare

STOCKHOLM (TT)

De prisänkningar på jordbruksprodukter som fr o m måndagen kommer att ske från leverantörerna till detaljhandeln kommer med all sannolikhet att omedelbart slå igenom i konsumentpriserna, meddelar Sveriges Specer- och Lanthandlareförbund.

Partipriset på smör sänks med 20 öre och motsvarande sänkning kan alltså förutses i detaljhandeln. Öresmarginalen har varit oförändrad under det att konsumentpriset under året höjts med 1 kr. Det är därför naturligt att öresmarginalen är oförändrad även med den pris-sänkningen som nu sker.

Viika prisändringar som kommer att ske beträffande t ex fläsk kan ännu inte anges eftersom de nya partipriserna inte fastställts. Man får dock äkna med att priset på julskinka sannolikt inte kommer att ändras eftersom denna var redan ligger i detaljhandelns lager och inköpspriset är fastställt.

Små-TT:

Hämnd i Chicago gangster mördad

En beryktad gangster från förbudstiden, Roger Touhy "Den fruktansvärde" blev nedskjuten med fem skott drygt tre veckor efter det att han frigavs efter 26 års straffarbete. En pensionerad polisman i Touhys sällskap besvarade elden med fem skott men blev också träffad.

Touhy dömdes på sin tid för kidnappning av en annan man i den under världen John Factor "barberaren".

Touhy var son till en polisman i Chicago och hade fem bröder. En av dessa dog en naturlig död medan tre blev ihjälskjutna. Hans mor brändes till döds av en exploderande oljekamin. (TT-Reuter)

Exdrottning Soraya av Persien var på onsdagskvällen gäst vid en mottagning som gavs av den italienska furstinnan Luiza Adelaide Orsini och hennes son Rainondo — bara några timmar efter en officiell dementi på ryktena om att exdrottningen skulle förlora sig med fursten. (TT-Reuter)

Ett nytt datum för Caryl Chessmans avrättning i gaskammaren kommer att fastställas på måndag av överdomare Herbert Walker.

USA:s högsta domstol avvisade i måndags Chessmans begäran att handlingarna från rättegången skall granskas på nytt. Under de 11 år Chessman varit dödsdömd har han 13 gånger överklagat domen. (TT-Reuter)

Den amerikanska satelliten Vanguard III som skickades ut i rymden den 18 sept upphörde för ett par dagar sedan att sända radiosignaler, meddelar amerikanska rymdkommissionen.

Vanguard III hade då sänt vetenskapliga uppgifter i 85 dygn. (TT-AFP)

Turkiet och Grekland öppnar i februari i Bryssel förhandlingar med sexstansunionen angående avslutning. Överläggningarna väntas ske med belgiern Jean Rey, som är chef för den gemensamma marknadens avdelning för förbindelser med utlandet.

De två stora brittiska flygfabrierna Hawker Siddely och De Havilland skall enligt en gemensamt utsänd kommuniké sammanslås. Den nya organisationen blir den största i sitt slag inom samväldet. (TT—Reuter)

Ärkebiskop Makarios tar emot cyprioternas hyllningar sedan hans stora seger i valet tillkännagivits. Han blir Cyperns förste president när ön blir självständig i februari 1960.

Olle Möller är ej sinnessjuk men bör undersökas om skyldig

ÖREBRO (TT)

Olle Möller visar inga tecken på sinnessjukdom och något behov av stor sinnesundersökning föreligger inte, säger dr Rune Dimberg, Stockholm, i sitt utlåtande till Östernärkes häradsrätt. Han tillägger dock att i händelse av att Möller skulle förklaras skyldig till mordet på fru Ruth Lindh bör saken tas upp till förnyad prövning. På begäran av åklagaren landsfogde Henrik Enhörning skall det närmare utredas vad undersökaren menar med denna passus. Det anses troligt att dr Dimberg menar frågan om en stor sinnesundersökning.

Torsdagens förhandlingar i Hallsberg ågnades helt åt personundersökningen och läkarutlåtanden. En del av personundersökningen skedde dock inför lyckta dörrar. Möller fick tillfälle att yttra sig angående vissa detaljer, men han hade inte mycket att invända.

EMOTIONELLT

OMOGEN

Olle Möller är emotionellt omoogen, heter det i personundersökningen, heter det i personundersökarens assessor Sven Larssons slutomdöme. De svåra lymnesvårigheter som iakttagits hos Möller, kan kanske i första hand räknas dit. När han känner sig i harmoni med sin omgivning kan han te sig glad, okonstlat vänlig och spontant hjälpsam. Samtidigt reagerar han intensivt och snabbt känslomässigt inför vad som möter honom i kontakter med andra. Då förekommer häftiga, hastigt avvecklade humörsutbrott, som hos ett barn. Han framstår inte som känslolokalt, men hans affekter kännetecknas av häftighet och labilitet. Han har inte gjort sig känd som slagskämpe men väl för sina grovkorniga och obalanserade yttranden, när han är i affekt. Han har en föga utvecklad förmåga att se sig själv som den han är och en bristande känsla för andras reaktioner för det egna beteendet. Hit kan räknas hans av många omvittnade skrytsamhet, som otivelaktigt har en präg av naivitet.

Dr Dimberg framhåller att Möller under undersökningen uppträdde mycket oberörd. Han hade pratat och skrattat. Doktorn hade fått en känsla av att Möller velat briljera. Undersökaren fann hos Möller en påfallande oberördhet med hänsyn till hans aktuella situation. Han konstaterar att Möller är ordinärt intellektuellt utvecklad och att han har ett mycket god utvecklat minne för detaljer.

Cyklist offer för mörkerdöd

75-åriga fiskhandlaren Arvid Johansson, Västra Bodarne, omkom vid en trafikolycka på torsdagskvällen på rikssaxan i Alingsås. Olyckan inträffade på nya vägen vid Vadsjöns sydspets och i mörker. Johansson gick i riktning från staten på vägens vänstra sida och ledde sin cykel, då han påkördes av en lastbil hemmahörande i Göteborg. Enligt en vittnesuppgift gick han ganska långt in på vägbanan. Föreläggaren observerade inte Johansson som träffades av bilen och kastades i vägen. Han torde ha ljutit en ögonblicklig död.

Linnés födelsehem blir naturreservat

Stenbrohults kyrkofullmäktige har beslutat bifalla förslaget om att förvärva Carl von Linnés födelsehem Råshult till ett naturreservat. Boställsrenderna utgår den 14 mars och då arrendatorn på Råshult av äldersskäl nu drar sig tillbaka väcktes tanken på naturreservat.

Fornminnesföreningen i länet vill arrendera de gamla lövängarna på komministerbostället, där Linné bodde. Stiftelsen har, enligt Kronobergaren, sanktionerat uttredning på minst 50 år. Avsikten är att återvärlden bevara ett stycke Småland såsom det sett ut i gången tid fram till nu. Moderna redskap och jordbruksmaskiner skall inte förekomma vid detta småländska naturreservat.

Kupp mot industri Nattvakt slogs ned

KRAMFORS (TT)

Ett överfall på industrivakten vid WMB-fabriken i Frånö sent natten till torsdagen utlöste stort polislarm i hela Adalen på torsdagsmorgonen. Industrivakten 55-åriga Edvin Söderberg blev med batong omkullslagen flera gånger av två yngre maskerade män, som dock blev skrämda, då Söderberg trots misshandeln lyckades ta till flykten för att hämta hjälp.

Torsdagen är avlöningsdag för fabriken personal och av allt att döma räknade de båda männen med att avlöningspengarna förvarades på fabriken över natten.

Redan på torsdagsförmiddagen kunde kramforspolisen gripa den ene av våldsverkarna, en 19-årig ortso. Han har erkänt. Den andre ynglingen, en jämnårig kamrat till den gripne, är fortfarande på fri fot. Men polisen vet vem han är. Nittonåringen har tidigare varit i klammeri med rättsväsen.

Industrivakten Edvin Söderberg, som skall sköta en del detaljer i pannrummet, gör även några turer

genom fabriksområdet under natten.

När han vid 1/2 3-tiden begav sig ut på en sådan inspektion, överfölls han plötsligt av två yngre män, som var maskerade, troligen genom att de dragit en strumpa eller något liknande över huvudet. De var beväpnade med en hemmagjord batong, bestående av ett stål-rör, som var klätt först med en gummislang och sedan ett lager av asbestväv. Söderberg slogs genast ned men lyckades kravla sig upp för att åter bli nedklubbad och sparkad i magen av de båda angriparna. Trots att Söderberg har protes för armen lyckades han dock värja sig så pass att han åter kunde ta sig upp och springa från platsen.

Polisen kom snabbt till fabriken, men då var de båda ynglingarna försvunna. Batongen hade de lämnat i sticket. Man kunde dock följa deras spår mot samhallet och samtidigt som polisen i hela Adalen larmades rekvierades spårhundar till hjälp i de fortsatta spåningarna.

Edvin Söderberg, som är industrivakt åt isolerings AB WMB i Frånö, fick vid överfallet en del blesstyrr i kett och blev åtskilligt omvårdad. Han hämtade sig dock snabbt.

Göteborgsfru förskingrade 44.000 kronor

En 47-årig göteborgsfru har erkänt att hon förskingrat sammanlagt 44 275 kr från två företag i Göteborg. Hon har varit anställd som kassörinna vid företagen och har genom att bli en förfälska bokföringen kommit över pengarna. Från det ena företaget, en fabrik, förskingrade hon 27 175 kr under åren 1949 till 1953 och från det andra, en försäljningsfirma 17 100 kr under åren 1954 till 1957.

Den senare förskingringen anmälades till kriminalpolisen redan i fjol men på grund av stora utredningssvårigheter föreligger polisundersökningen klar först nu. De båda målsägarna yrkar sammanlagt 26 000 kr i ersättning av kassörskan.

Självllysande klockor fara för blodcanser

WASHINGTON (TT-Reuter)

Amerikanska atomenergikommissionen tillkännagav på torsdagen att en del armbandsur som tillverkats av en schweizisk firma ger farlig radioaktiv strålning.

Det har befunnits att de självlysande siffrorna innehåller strontium 90, en av de mest fruktade radioaktiva biprodukterna som kan förorsaka leukemi.

De kvantiteter av det radioaktiva ämnet som konstaterats på urtavlorna är enligt atomenergikommissionen tillräckligt stora för att i det långa loppet utgöra en hälsorisk för den som bär klockan.

Undersökningen igångsattes sedan man upptäckt att ett ur av märket Rolex-GMT Master som inköpts av en amerikan i Singapore i september 1958 innehöll betydligt mer strontium 90 än vad de amerikanska licensbestämmelserna medger. En del av ett parti på 600 armbandsur som importerats till USA innehöll inte det radioaktiva ämnet men det var nödvändigt att kontrollera alla.

Kommissionen säger att radioaktiviteten varierar i olika ur men att den strålning som utgår från baksidan av klockan är så pass kraftig att det parti av huden som är i konstant kontakt med den torde få en årlig strålningsdos som varierar mellan en halv och två gånger den dos för händer och underarmar som satts som den högsta tillåtna för personer vilka i sitt dagliga arbete kommer i beröring med radioaktivt material.

En skriftlig förklaring att sannolikheten för att en bärare av en sådan klocka skall drabbas av märkbar skada även efter flera år måste anses vara ytterst ringa

Väderbiten

Över England och Nordsjön råder en kraftig mild sydvästlig luftström, som utbreder sig över södra och mellersta Sverige. Den föregås av ett nederbördsområde, som torsdagskvällen täckte större delen av Götaland och Svealand. Elen djupt lågtryck vid Skottland rör sig mot östnordost.

Utsikter: Omslag till frisk, vid kusten hård sydvästlig vind som avtar något till en början. Tidvis något uppkylande men en del regnskarar eller snöbyar, huvudsakligen i sydvästra Götaland. Milt, men efterhand kallare med början i Svealand.